

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Gorbačov kritiziral Reaganovo politiko glede jedrskega oboroževanja — Moskva organizirala »posvetovanje o miru«

MOSKVA, ZSSR — Včeraj je govoril sovjetski voditelj Mihail S. Gorbačov na »mirovnem posvetovanju«, ki ga je organizirala in financirala ZSSR in ki se ga je udeležilo več kot 900 gostov iz 80 dežel. Govorniki so se izrazili za odpoved jedrskega orožja in seveda za mir na svetu. Gorbačov je te cilje pohvalil in rekel, da jih ZSSR v celoti podpira, največja ovira so pa ZDA s predsednikom Reaganom na čelu. Predvsem je Gorbačov napadel Reaganovo tkm. strateško obrambno iniciativo oz. Vojno zvezd. Ukinitve tega raziskovalnega načrta je ena pglavitnih želja sovjetskega vodstva.

Morda najzanimivejša osebnost na zborovanju je bil sovjetski jedrski fizik in znan disident Andrej Saharov, ki pa v Gorbačovem govoru ni videl nič novega. Iz govorniškega odra je Saharova pohvalil ameriški profesor z univerze Princeton Frank van Hippel, in to predvsem zato, ker Saharov brani principa odprtosti in demokratizaciji sovjetskega družbenopolitičnega sistema. Ako bi se ZSSR res demokratizirala, je menil Hippel, bi to veliko prispevalo k rasti medsebojnega zaupanja med ZDA in ZSSR, s tem pa h prizadevanjem za mir.

Voditelji contras gibanja sprti — Tričlanski direktorij zapustil Adolfo Calero — Malo upanje za nadaljnje kongresno financiranje

MIAMI, Fla. — Včeraj je podal ostavko kot član tričlanskega direktorija contras gibanja Adolfo Calero, ki vodi najmočnejši del teh protisandinističnih gverilcev. Arturo Cruz in Alfonso Robelo, ostala člana direktorija, sta bila izjavila, da bosta odstopila, ako ne gre Calero. Menila sta, da je Calero igral preveliko vlogo v direktoriju in v contras gibanju. V izjavi je Calero dejal, da se morajo vse protisandinistične sile združiti v eno demokratično gibanje. Da bo do tega prišlo, je pa dvomiti, menijo opazovalci razmer v vrstah contras gibanja.

Neenotnost med samimi contras voditelji smatrajo nekateri kot smrtni udarec možnosti, da bi zvezni kongres letos odobril novo financiranje contras gibanja, kljub močnemu pritisku Reaganove administracije. Vpliven demokratični kongresnik Tom Foley (D.-Wash.) je rekel, da o nadaljevanju podpore ni več govora. Nezmožnost contras gverilcev si priboriti zmage zoper sandiniste na bojiščih, neenotnost v vrstah contras vodstva, vse to izključuje, da bi kongresniki izglasovali novo podporo za contras, trdi Foley.

Jitzak Šamir na obisku v ZDA — Svetuje nadaljevanje stikov med ZDA in Iranom — Srečal se bo z Reaganom in Shultzom

NEW YORK, N.Y. — Na uradnem obisku v ZDA je 72-letni predsednik izraelske vlade Jitzak Šamir, ki se bo danes srečal z državnim sekretarjem Georgeom Shultzom, jutri pa v Beli hiši s predsednikom Reaganom. V intervjuju za *Wall Street Journal* je neobičajno zgovoren Šamir dejal, da kljub težavam, ki so s tem povezane, podpira nadaljevanje poskusov za obnovitev stikov med ZDA in Iranom. Iran je strateško pomembna dežela, pravi Šamir, in je ne bi smeli prepustiti sovjetskim interesom. Glede Irana bi se ne smeli obupati.

V razgovorih z Reaganom in Shultzom bo Šamir nasprotoval nadaljnji ameriški prodaji sodobnega orožja tkm. »zmernej-

šim« arabskim državam, kot naj bi bile npr. Jordanija, Saudska Arabija in Egipt. Zavrnil je najnovejše trditve, da je bil obtoženi ameriški vohun za Izrael Michael Pollard res le poglavje v dolgoletni zgodbi izraelskega vohunjenja v ZDA in da so za Pollardove aktivnosti vedeli in jih odobrvali najvišji krogi izraelske vlade.

Šamir je priznal, da bo skušal angažirati židovske organizacije v ZDA, naj pritiskajo na State Department oz. vlado, da spremeni svoje stališče glede statusa židovskih emigrantov iz ZSSR. Ameriško stališče je, da so ti emigranti dejansko begunci in kot taki imajo možnost priti v ZDA. Izstopni sovjetski vizumi določajo, da gredo emigranti v Izrael, vendar se to bolj redko zgodi. Židovski emigranti iz ZSSR niso brezdomski begunci, pravi Šamir, domovino imajo v Izraelu. Sprememba v ameriški politiki glede njih statusa bi imela posledico, da bi se več teh emigrantov iz ZSSR odločilo za naselitev v Izrael in ne v ZDA.

— Kratke vesti —

Bejrut, Libanon — Danes potekajo v okolici palestinskih begunskih taborišč srditi spopadi med borci Amal muslimanske skupine in PLO. Včeraj je Amal dovolil pošiljko hrane in drugih potrebščin v dve palestinski taborišči, ki sta od Amala obkoljeni že več mesecev. V današnjih bojih je bil ubit tudi član Rdečega križa, pretekli teden pa nek iranski diplomat, ki je skušal posredovati. Še vedno ni nič znanega o usodi posredovalca Terryja Waita. Vesti o njem si zelo nasprotujejo.

Beograd, SFRJ — Znani disident Milovan Djilas je pred kratkim prvič v zadnjih letih dobil potni list, ki mu bo omogočil obiske v tujino.

Moskva, ZSSR — Židovski disident Josef Begun je še vedno v zaporu kljub temu, da je po ameriški televiziji preteklo nedeljo dejal dobro situirani sovjetski funkcionar Georgi Arbatov, da je bil Begun že izpuščen.

Hanoj, Vi. — Danes poroča vietnamska tiskovna agencija o več spremembah v sestavi vlade. Zamenjanih je bilo 10 ministrov, med njimi minister za obrambo. V zadnjih mesecih poteka čistka v najvišjem partijskem in državnem vodstvu, katere cilj je pomlajevanje vodilnega kadra in prihod na vplivnejša mesta sposobnejših ljudi.

Dublin, Irska — Danes bodo splošne parlamentarne volitve. Kot kaže, bo zmagala Fianna Fail stranka, ki je sedaj v opoziciji. Novi predsednik vlade bo v tem slučaju Charles Haughey. Največji problem na Irskem je gospodarstvo, ker je vsak peti za delo sposoben občan brezposeln.

Ottawa, Kan. — Konservativna vlada Briana Mulroneya je predlagala, naj parlament glasuje o ponovni uvedbi smrtne kazni. Predlog kritizirajo opozicijski liberalci in drugi, češ da gre za politično potezo, po kateri bi si opomogla vlada, katere priljubljenost med volivci je trenutno zelo nizka.

Jeruzalem, Iz. — Včeraj se je začelo sojenju Johnu Demjanjuku, bivšemu amerišskemu državljanu ukrajinskega rodu, ki je bil izročen Izraelu zaradi domneve, da je vojni zločinec. Demjanjuk, ki trdi, da je nedolžen, naj bi zelo vneto in kruto sodeloval z nacisti v uničevalnem taborišču Treblinka. Sojenje utegne trajati več mesecev. Danes zaslišuje tožilec prvo pričlo.

Iz Clevelanda in okolice

Farna prodaja peciva—

Pri Sv. Vidu bo v dneh 21. in 22. februarja prodaja peciva. Pri župniji prosijo gospodinje za darovano domače pecivo in potice.

Lovska večerja—

St. Clair lovski klub priredi letno lovsko večerjo v soboto, 21. februarja, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Vstopnice imajo člani.

Zopet v naši pisarni—

Včeraj se je prvič po nesreči pred tedni, o kateri smo že poročali, vrnila v našo pisarno prijazna uslužbenka Mary Pangonis. Zelo smo jo pogrešali in smo veseli, da nesreča ni pustila trajnih posledic.

Brezplačno merjenje krvnega pritiska—

To soboto od 9. dop. do 2. pop. bodo v Sheliga Drug trgovini na 6025 St. Clair Ave. brezplačno ugotovili višino vašega krvnega pritiska. Nekonrolirani previsoki krvni pritisk lahko ina zelo hude posledice, med njimi so možganske kapi. Merjenje krvnega pritiska je enostavno in nič ne boli, lahko pa pomeni za vas neprecenljivo vrednost, ako pravočasno izvedete, da imate težavo, ki pa je v ogromni večini primerov ozdravljiva oz. se da kontrolirati brez komplikacij. Pridite, v vašo veliko korist je ta usluga! V tej lekarni je zaposlen Tomaž Sršen, ki govori slovensko.

Spominski dar—

Neimenovani je poklonil \$10 našemu listu v spomin na pok. Emila Mauerja. Iskrena hvala!

Novi grobovi

Emily (Amalija) T. Bartol

V nedeljo, 15. feb., je na svojem domu v Clevelandu nenadno umrla 64 let stara Emily (Amalija) T. Bartol, rojena Zdesar, žena Charlesa, mati Charlene Slawinski, sestra Albina, Ernesta, Julie Kuhar ter že pok. Jamesa in Franka, zaposlena do svoje upokojitve pri Leece-Neville Co., pred tem pa pri General Electric Co. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnege zavoda na E. 62 St. v četrtek, 19. feb., ob 2. uri popoldne na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo jutri, v sredo, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Joseph F. Setina

Umrl je 65 let stari Joseph F. Setina, mož Alice (r. Heidenreich), oče Josepha (Richmond, Va.) in Richarda, 3-krat stari oče, brat Helen A. Carson in Amelie (pok.). Pogreb bo jutri, v sredo, s sv. mašo v cerkvi sv. Marije Magdalene dop. ob 10. in od tam na pokopališče Whitehaven.

Pustna zabava—

Dramsko društvo Lilija priredi pustno zabavo z večerjo in sicer v soboto, 28. feb., v Slovenskem domu na Holmes Ave. Za ples bo igral Alpski sekstet. Vstopnice lahko dobite pri Jožetu Tomcu (tel. 731-3669) ali Augustu Dragarju (943-5211). Vsi lepo vabljeni!

Slov. šola pri Sv. Vidu vabi—

Odbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu vljudno vabi, da se udeležite v nedeljo 1. marca ob 10.30 dop. mladinske sv. maše pri Sv. Vidu. Po sv. maši bo v farni dvorani okusno kosilo. Serviranje bo od 11.30 do 1.30 pop. Vstopnice imajo člani Odbora, dobili pa jih boste lahko tudi pri vohodu.

Srnjakovo kosilo—

Vsakoletno srnjakovo kosilo v korist Slovenskega doma za ostarele, ki ga sponzorira fara Marija Vnebovzeta, bo v nedeljo, 1. marca, od 3. do 5. pop. v Slov. delavskem domu na Waterloo Rd. Cena kosilu je \$8.-, vstopnice imajo v župnišču, pri Domu za ostarele, dobite jih lahko tudi v naši pisarni.

Seja—

Ta četrtek pop. ob 1.30 ima redno mesečno sejo v običajnih prostorih v prizidku Slov. narodnega doma na St. Clair Ave. Klub upokojencev na St. Clair Ave. Gost na seji bo policist g. Hennie, ki bo govoril o varnosti za starejše občane. Odgovarjal bo tudi na vprašanja navzočih. Člani vabljeni, vedno so dobrodošli tudi novi člani. Pridite!

Približuje se—

Vsakoletni zajtrk DNIJ pri Sv. Vidu bo v nedeljo, 8. marca, od 8. zj. do 1. pop. Vstopnice imajo člani in so po \$3.50 na osebo.

Oglase vedno potrebujemo—

Naša pisarna sporoča, da našemu listu veliko pomagajo oglasi. Ako prodajate hišo, pohištvo, gospodinjske stroje, avto, pokličite našo pisarno in se zmenite za oglas. Besedilo je lahko angleško ali slovensko, za nekatere predmete in potrebe je morda koristnejša slovenščina, posebej še, če niste tekoči v angleščini in bi utegnili priti tisti, ki bi se odzval oglasu, na vaš dom. Naj se razumemo po naše!

VREME

Spremenljivo oblačno in vetrovno danes, z najvišjo temperaturo okoli 26° F. Oblačno jutri z možnostjo naletavanja snega. Najvišja temperatura okoli 28° F. V četrtek zopet oblačno, z najvišjo temperaturo okoli 30° F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche

AMERICAN HOME SLOVENIAN OF THE YEAR 1987 - PAUL KOSIR

NAROCNINA:

Združene države:

\$33 na leto; \$18 za 6 mesecev; \$15 za 3 mesece

Kanada:

\$42 na leto; \$27 za 6 mesecev; \$17 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$45 na leto; za petkovo izdajo \$25

Petkova AD (letna): ZDA: \$18; Kanada: \$22;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$25

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$33.00 - year; \$18.00 - 6 mos.; \$15.00 - 3 mos.

Canada:

\$42.00 - year; \$27.00 - 6 mos.; \$17.00 - 3 mos.

Foreign:

\$45.00 per year; \$25 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$18.00 - year; Canada: \$22.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published every Tuesday and Friday except the first 2 weeks in July and the week after Christmas.

No. 13 Tuesday, February 17, 1987

Še zdomci ali že izseljenci?

(Kar sledi, je izšel kot uvodniški članek Naše luči v februarški številki. Za nas v ZDA in v ogromni večini tudi v Kanadi velja, da smo že izseljenci ali pa potomci izseljencev, nikakor pa ne zdomci, ki se bomo kdaj »vrnili« v Slovenijo. Tisti, ki se pa zanimamo za ohranjanje slovenske zavesti v tujini, lahko najdemo v pričujočem dopisu tudi marsikaj koristnega. Ur.)

Slovenci na tujem se delimo v dve vrsti, v zdomce in izseljence. Glavna razlika med obema skupinama je v tem, da se je zdomec naselil v tujini le začasno, izseljenec za stalno. (Prim. Leksikon Cankarjeve založbe, Ljubljana 1973).

Ko bi obstajal zemljevid slovenskih otočkov v zahodno-evropski tujini, bi na njem opazili samo nekaj izseljenskih: v Angliji povojnega, ideološkega, zlasti po rudarskih revirjih Belgije, Holandske, Francije in Nemčije pa predvojne, ekonomske. Ostali slovenski otočki po zahodni Evropi so zdomski: na Švedskem, v Nemčiji, v Avstriji in Švici, nekaj pa tudi v Franciji, Italiji in drugod.

Zadnja leta je opaziti, da se številčno razmerje med obema skupinama spreminja: izseljenske skupine se po eni strani res prek asimilacije z novim okoljem vedno bolj krčijo, po drugi pa dobivajo priliv iz zdomskih vrst. Vedno več tistih, ki so prišli na tuje z namenom, da ostanejo zunaj le nekaj let, se namreč odloča, da ostanejo tukaj za zmeraj. Iz zdomcev postajajo izseljenci. Prav to pa je osrednje vprašanje tegale zapisa.

Med obema vrstama bivanja, med zdomskim in izseljenskim, je neka razlika. Zdomci se bodo končno le vrnili v domovino in tam nadaljevali svoje krščansko in slovensko življenje, izseljenci pa bodo ostali vedno na tujem, zato si morajo tu zavestno urediti svoje versko in narodno življenje, če naj se ne izneverijo svoji nalogi. Ob obisku argentinskih Slovencev je ljubljanski nadškof Šuštar rekel tudi tole: »Če naj našim slovenskim rojakom širom po svetu izseljenstvo ne bo le neizogibna usoda, ampak osebni izziv in življenjska naloga, ki naj jo pred Bogom in pred ljudmi izpolnijo tako, da bodo s tem opravili svoje zgodovinsko poslanstvo, je potrebno, da o izseljenstvu vedno znova razmišljamo in se pogovarjamo« (Na razpotjih časa, Ljubljana 1986).

Pri zavestnem uresničevanju našega poslanstva v tujini gre predvsem za ohranjanje in poglobljanje vere in kulture: katoliške vere iz korenin slovenske vernosti in oblik osebnega in skupnega življenja iz slovenskega kulturnega izročila. Seveda se oboje oplaja iz novih okolij in oboje tudi oplaja nova okolja, a v dobi nekaj rodov ne smejo slovenske korenine usahniti.

Kajpada bo slovenstvo Slovencev v tujini v tretjem, četrtem rodu prešlo v narodnost okolja, v katerem živijo: tak je naraven razvoj, ki ga ni moč z ničimer zadržati. Vendar je treba ta razvoj zavirati, saj je materina dediščina velika

Bukovnik Drabosnjak in naš čas

MILWAUKEE, Wis. - Zgodovina je napisala, da so po raznih krajih slovenske domovine pred dvema stoletjima zlagali preproste pesmi, ki so jih razni pevci širili od vasi do vasi; ljudstvo jih je pelo in postale so prava njegova last. Tudi preprosti ljudje so se začeli ukvarjati s pesnikovanjem. Taki bukovniki-ljudski pesniki so bili Miha Andreaš, Andrej Šuster-Drabosnjak, Matevž Kračman, Andrej Kančnik in še nekateri drugi.

Med ljudskimi pesniki omenjene dobe, se posebej odlikuje Andrej Šuster-Drabosnjak (1768-1825), kmet, bukovnik (ljudski pisatelj), dramatik, po rodu iz Zvrhnjih Drabosinj nad Vrbskim jezerom. Kot kmečki samouk je pisal ter, po pripovedovanju, v svoji tiskarni tiskal različne ljudske knjige. Izdal je »Marijin pasijon«, »Slovenji obace« (abeceda) ter knjigo parodij in satir v verzih.

V rokopisu so se širile njegova dela: »Večni Žid Ahasver«, »Bukvice od Matjaža«, »Historija o lepi Mageloni«, prevod knjige o Kristusovem trpljenju, božične igre o pastiricah in treh kraljih, igre o egiptovskem Jožefu, o Amanu in Esteri, o bogatem možu zapravljevcu in o »Izgubljenem sinu«. Drabosnjak je med koroškimi Slovenci prirejal predstave s svojo igralsko družbo, v nemal smisel za igranje in budil med rojaki narodno zavest.

In v tem našem času, v novi domovini, kjer Slovenec biti je lepo — ni pa lahko, je nekak tak bukovnik, navdušeni slovenski gledališčnik, častilec slovenske besede in pesmi Jože Rus, ki z velikimi žrtvami igralcev, igralk in pevcev, kateri radi ljubezni do slovenske kulture darujejo svoj prosti čas, odlično priredil in režiral Drabosnjakovo delo »Božična

igra« v 12 prizorih. Igro so člani Slovenske šole pri fari sv. Štefana v Chicagu uprizorili v Milwaukeeju 31. januarja; dvorana sv. Janeza Evangelista je bila polno zasedena.

Slovenski igralci iz Chicaga so prišli... V igri Hamlet je W. Shakespeare položil na jezik princu o igralcih, ki gostujejo kjerkoli, sledeče: Dragi gospodje, ali hočete poskrbeti, da bodo igralci dobro nastajeni in hranjeni? Razumete, glejte, da bodo z njimi dobro ravnali, zakaj oni so zrcalo in skrajšana kronika dobe; bolje za Vas, ako dobite po smrti slab nagrobnik, kot da ste pri njih na slabem glasu, dokler živite...

No, igralci, naši gostje, so prišli, bili vsi prijateljsko in gostoljubno sprejeti, odigrali so, in odšli z veselim srcem ter odnesli seboj božični čar.

Pred začetkom predstave je organizator tega gledališkega večera, kaplan p. Peter Jakopic pozdravil vse navzoče, predvsem seveda goste iz Chicaga, na njih čelu župnika slovenskega sv. Štefana p. Tadeja Trpina. Lep pozdrav je izrekel tudi župnik sv. Janeza Evangelista p. Lovrenc Grom, ki je v angleškem jeziku na kratko povedal mik te božične igre.

Predstava je bila sicer izčrpno ocenjena po čikaški predstavi, zato poudarjam tu sledeče točke: Prvič, božično igro v 12 prizorih je izvrstno prikazal režiser Rus, ki je goli oderček brez kulis postavil na sredo dvorane med poslušalce. Igralci in igralk so imeli samo nakazane kostime, ker je režiser želel prikazati našo domačnost in preprostost.

Pri sicer amaterskih igralcih in igralkah je režiser hotel poudariti, kolikor le mogoče, trdne značaje posameznih vlog. Posebno pozornost pa je dal Drabosnjakovemu melo-

vrednota, in kot takšna v božjem načrtu, obenem je pa nositeljica verskih in nravnih vrednot. Ko bi prehitro splahnela, bi to pomenilo veliko škodo na vse strani. **br**

(Zdi se, da je to vprašanje zelo perečega značaja za nas v Ameriki. Pisal sem že, da smo tisti, ki smo že v ZDA in tudi v Kanadi rojeni in vzgojeni, Amerikanci oz. Kanadčani slovenskega rodu. Načrti, katerih namen je, ohraniti slovensko zavestnost ali vsaj zanimanje za rojstno domovino staršev ali starih staršev, morajo v celoti upoštevati to dejstvo, ako želijo uspevati. Nj mogoče graditi slovenskih »getojev« sredi ZDA ali Kanade za tu rojene generacije. Prilagajati je treba ustanove tukajšnjim razmeram in ne misliti na obnove načinov organiziranega dela in gledanja, ki so morda bili v uporabi v Sloveniji, v begunskih taboriščih, ali celo v tukajšnjih povojnih naselbinah v prvih desetletjih. Težava je v tem, kako ohraniti osnovne principe v tem prilagajanju novim okoliščinam oz. življenjskim razmeram. Pri ohranjanju kulturnih vrednot so še vedno določeni uspehi, na političnem pa jih dosti ni — vsaj se temu piscu tako zdi. Vzrok temu pripisujejo nekateri neenotnosti v vrstah tistih, ki so politični zavedni v zavračanju diktatorskega režima v Sloveniji in SFRJ in ki želijo demokratično Slovenijo. Kot zgled navajajo židovsko skupnost, ki da je enotna. A ni enotna, globoko je sprta, v Izraelu prevladuje med židovskimi skupnostmi skoro državljansko vojno zaradi neenotnosti glede spoštovanja oz. nespoštovanja raznih verskih zapovedi. Židovska skupnost je pa edina v tem — seveda so kot vedno tudi tu izjeme —, da brani varnost in obstoj Izraela. V širši židovski skupnosti je veliko skupin, ki drug drugega napadajo ali sovražijo, ko pa nastane vprašanje varnosti Izraela, pridejo skupaj oz. se drug drugega ne ovirajo pri zbiranju pomoči za to državo.

Tega slednjega pri Slovencih ni, predvsem ga manjka pri

(dalje na str. 4)

dičnemu jeziku, katerega so izgovarjali blagodoneče, preprosto in lepo. Za to zaslužijo vsi sodelujoči izredno pohvalo.

K lepemu uspehu predstave je veliko pripomogel cerkveni pevski zbor sv. Janeza Evangelista, ki je bil pod vodstvom marljive in nadarjene pevodkinje Mary Bregantove. Peli so znane, vmes pa tudi nekaj mnogim nam poslušalcem doslej neznanih pesmi in napevov.

Skratka, predstava je očarala navzoče tako močno, da so sledili igri in petju z vso pobožno domačnostjo in veselim srcem. Režiser Jože Rus in vsi nastopajoči so poželi na koncu navdušen in dolgotrajen aplavz, ki so ga bili res zaslužili.

Po predstavi se je v dvorani razvila prijateljska zabava in razgovor, rojakinja Mary Cofeltova pa je s svojimi pomočnicami dobro preskrbela za žejne in lačne. Bil je domač slovenski gledališki večer. Splošna naša želja je, da bi jih bilo takih še več!

A.G.

Božjepotna cerkev na Brezjah naj postane bazilika!

CLEVELAND, O. - Upam, da ste brali v Ameriški Domovini članek »Važno pismo iz Brezij na Gorenjskem«, katerega je dobil p. Fortunat Zorman OFM s prošnjo, da bi se javile osebe, katere imajo podobo Marije Pomagaj v svojih domovih. Z vašim sodelovanjem bi se dokazalo, da tudi nas v Ameriki zanima, da bi postala božjepotna cerkev na Brezjah bazilika (Basilica Minor).

Naši Slovenci v Ameriki, naj bodo ti naseljenci ali tu rojeni, imajo veliko ljubezen do Marije Pomagaj. To pričajo naši domovi, naše župnije in društva. Še prav posebno o tem pričajo vsakoletna romanja Zveze Oltarnih društev iz Clevelanda na slovensko ameriško Brezje v Lemont, ki je replika Marije Pomagaj na Brezjah.

Zato apeliram na vse, ki jim je pri srcu Marija Pomagaj, da se odzvam prošnji in storimo vse potrebno, da božjepotna cerkev na Brezjah res postane bazilika.

Govorila sem s č.g. Jožetom Božnarjem, župnikom pri Sv. Vidu, in z odbornicami Zveze oltarnih društev; vsi so pripravljene sodelovati pri akciji. Vi, ki imate slike Marije Pomagaj, lahko podpisano pokličete in me o tem obvestite ter da ste pripravljene dovoliti fotografiranje te slike na vašem domu. Pripravila bom seznam vseh, ki se javijo, ga izročila č.g. Božnarju, ki bo skrbel, da bo na vaš dom prišel fotograf in napravil ustrezen posnetek.

Pokažimo, kako selo nam je pri srcu Marija Pomagaj! Ne odlašajte, javite se takoj, da se vse potrebno čimprej uredi!

Pozdrav vsem

Mary Marinko

Anton Žakelj

Komentar

REAGANOVE TEŽAVE

CLEVELAND, O. - Predsednik Ronald Reagan je imel v gospodarstvu velike uspehe: znižal je brezposelnost, inflacijo in obrestno mero — vse na račun zadolževanja. Če očitaš Jugoslovancu, da dolguje vsak državljan tujini skoro tisoč dolarjev, ti hitro pove, da dolguje vsak ameriški državljan osemkrat toliko. Še ponosni so, da se je Reagan »učil« narod voditi k blagostanju od Tita. Dokler je »stari« živel, je bilo dobro, mladi pa nimajo kredita, zato je življenje v Jugoslaviji sedaj težje, trdijo.

Naše edino upanje za znižanje deficita in dolga so naši otroci in vnuki, — če izvzamemo drugi jugoslovanski nauk: znižati vrednost dolarja po zgledu dinarja: 1:40.000.

V diplomaciji se je, žal, Reagan izkazal kot »bik v trgovini s porcelanom«.

Vzemimo, da so mu zmaga pri volitvah za drugi termin in zmage na Kapitolu zlezle kot močno vino v glavo in si je začel domišljati, da je »veliki komunikator« sposoben preliščiti samega Gorbačova in »z dokazi dobre volje« pregovoriti »zmerne elemente« v Iranu, da bodo naročili svojim pristašem v Bejrutu, naj izpuste ameriške talce. Ali se ni spomnil, da je dal Homeini vse »zmerne elemente« pobiti?

Ko je pozival Gorbačova, naj se sestane z njim, ga je še vedno javno napadal. Reagan je zatrjeval, da se ne bo nikdar pogajal s teroristi, na tihem je pa to delal že celo leto. S tem, da je snedel dano besedo, je zgubil ugled med volivci in med zavezniki.

Kdo je odgovoren za neuspeh v Rejkyaviku, ni jasno. Ugrabitelji so izpustili tri talce in ugrabili več drugih. Končna bilanca je: polomija in sramota.

Vsi, ki smo žrtve zgrešene ameriške zunanje politike, odobravamo zagotovila ameriških voditeljev, da so za demokracijo in za samoodločbo narodov, želimo pa, da bi se oni vselej prej posvetovali z voditelji prizadetih narodov, v Južni Ameriki na primer s političnimi in verskimi vodite-

Pustna zabava

Milwaukee, Wis. — SD TRIGLAV bo priredil v soboto, 28. februarja, ob 6. uri zvečer veliko predpustno zabavo "Ples v maskah" v veliki dvorani cerkve sv. Janeza Evangelista, 8500 W. Cold Spring Road. Domača okusna večerja bo na razpolago od 6. do 8. ure zvečer, nakar se bo začel ples. Igral bo znani Badger Button Box Club orkester.

Prvih pet najlepših in originalnih mask bodo nagrajene. Za večerjo in ples je vstopnina samo \$10.-.

Na to predpustno maskeradno zabavo društva Triglav ste vsi od blizu in od daleč prijateljsko valbjeni.

A.G.

lji teh dežel. Znano je, da so ti že večkrat prosili velesile, naj jih puste na miru, da si bodo svojo hišo sami uredili.

Če bi bila Amerika res za samoodločbo narodov, za demokracijo, za boj proti komunizmu in za človekove pravice, bi podpiral napore v teh smereh, ko pa vidim, da je vse samo trgovina, katere posledice so desetisoči mrtvih in pohabljenih, stotisoči beguncev in nazadnje komunistično suženjstvo preživelih, sem proti.

Nixon ni bil tako slab predsednik, kakor so ga razpila občila: končal je vojno v Vietnamu, kakor je obljubil, pomiril Ameriko s Kitajsko in skušal isto doseči tudi z Rusijo.

Vlom v demokratsko pisarno v Watergatu v Washingtonu je bil zločin. Ker je Nixon storilce zagovarjal, je naredil veliko napako. Napaka je pa v politiki več kot zločin, je rekel francoski državnik kardinal Richelieu (1585-1642). Ko bi bil Nixon takoj priznal in obsojil dejanje preveč gorečih pristašev, bi bila afera kmalu poravnana. Ker je trmasto tajil, je moral odstopiti.

Podobno napako dela Reagan. Javna občila razpihujejo zadevo čez vse mere in delajo s tem Ameriki več škode, kot jo je naredil Reagan z vsemi svojimi sodelavci. Opaža se, da se nekateri zavedajo, da so šli predaleč in najbolj odkritim je sram, toda škoda je storjena.

Upam, da si bo Reagan zapomnil, da ne bo nikdar več skušal sam reševati zadeve, ki spadajo v določene kabinete oz. resorje njegove vlade.

Da se na nikogar ne more popolnoma zanesti, je žalostna resnica; naj govori zaupno s komerkoli, vse pride na ušesa časnikarjev, ki tekmujejo med seboj, kdo bo prvi objavil kako državno tajnost. Rusom ni treba vohunov. V evropskih parlamentih so sprejemali vojaške proračune z aklamacijo — brez debate, tu jih natančno analizirajo in javno kritizirajo v mesece trajajočih debatah.

Dolžiti Reagana odgovornosti za dvestobilijonski letni deficit in za dvatrilijonski dolg federalne vlade, je krivično. On mora izvajati socialne zakone, ki so jih sprejeli njegovi predniki. To stane 300 milijonov letno. Tu je mnogo balasta, ki bi se dal odvreči, če bi ne bilo izvoljenim narodnim zastopnikom toliko za glasove in uradnikom raznih podpor-nih ustanov toliko za službe.

Narodna obramba je bila res zanemarjena, toda Reagan je bil prehitel v njeni obnovi. Tudi tu bi se dalo prihraniti veliko. Ogromni stroški za več in več novih atomski orožij so nepotrebni, če imamo res tega orožja že za desetkratno uničenje naših nasprotnikov.

Kupi orožja niso vse. Važna je tudi ideja. Ameriški vojaki so se v zadnjih 70 letih štirikrat borili v prekomorskih deželah,

CLEVELAND, O. - V Ameriški Domovini od 6. januarja 1987 je bil priobčen članek pod naslovom »Stara zgodba v novi obleki«. Odbor Zveze Tabor je v priloženem pismu uradniku potrdil, da »stoodstotno« odgovarja za vse, kar je navedeno v članku. Isti članek je priobčilo tudi glasilo »Tabor« 1 - 2 1987, tako, da je sedaj uradno »stoodstotno« potrjen.

Ker se doslej še ni oglašil noben član odbora Zveze Tabor, da se ne strinja z navedbami v članku, je morda res, da se odbor Zveze Tabor stoodstotno strinja s tistim člankom zgodovinskega referenta Tabor, ni pa s tem rečeno, da se vse članstvo ali pristaši Tabora strinjajo z vsem, kar je v članku navedeno, saj jih je več napram meni izrazilo nevoljo nad takšnim pisanjem. Nekateri so celo pohvalili gesto, da smo županu mesta Cleveland poklonili Tolstojevo knjigo »The Minister and the Massacres«.

Ker sem v imenu vseh navzočih pri sprejemu pri županu mesta Cleveland izročil županu dotično knjigo in sem bil v članku naveden z imenom, letijo očitki v članku seveda predvsem na mene. Mnogi so mi svetovali, da se ne izplača na takšna natolcevanja odgovarjati, toda članek je vendar napisal zgodovinski referent Tabora in zato naj bi bil smatran kot zgodovinsko verodostojen, če nikdo ne ovrže »dokazov« o v članku navedenem stališču Zveze Tabor.

Bralci so mogli dobiti vtis, da zgodovinski referent Tabora sam ni bil čisto prepričan o verodostojnosti svojega članka, ker se ga ni upal podpisati s polnim imenom; dasi je članek pisan v prvi osebi, npr.: »Čeprav sem vedno pripravljen priti vsaj na pol pota in še nikoli nisem odrekel...«

V naslednjem mojem pojasnilu bodo bralci mogli sami dognati, da so bili razlogi zgodovinskega referenta Tabora za tak žolčni napad neutemeljeni; če bi imel več strpnosti in razsodnosti, bi se rajši naj zahvalil, da smo knjigo spravili na takšno mesto. Vprašam tudi, s kakšno pravico se ima zgodovinski referent Tabora vtikati, komu je dovoljeno po svoji volji razpolagati s Tolstojevo knjigo, ki je v javni razprodaji v knjigarnah. Slovenska pisarna v Clevelandu jih je najbrž spravila več na vplivna mesta

pa sedaj ne vedo, zakaj so trpeli in umirali. Za demokracijo, za samoodločbo narodov ali le za koristi gospodarstva? Za domovino in resnične koristi Amerike komaj!

Amerika potrebuje novega Kennedyja, da bi navdušil mladino za žrtve za domovino, ali pa — nov Pearl Harbor! Okrog 30 vohunskih afer v zadnjih dveh letih da misliti. Kaj bo šele, če se zapletemo v kako vojno? V krizi ni samo Reagan s svojo vlado, v krizi je vsa Amerika!

kot jih je Zveza Tabor.

Ko je prišel dr. Marko Kremžar z ženo na obisk v Cleveland, smo mu priredili družabno večerjo in imeli nekaj sestankov. Ob tej priložnosti smo potipali, ali bi bil možen sprejem pri mestnem županu, kakor so doslej znali izkoriščati z nekaj izjemami skoro samo režimski zastopniki iz Ljubljane.

Kot je pri takšnih slučajih postopek, smo poslali mestnemu županu »resume« o dr. Kremžarjevem javnem delovanju. Na prvem mestu je bilo navedeno, da je načelnik Slovenske krščanske demokracije - S.L.S., nato da je član Narodnega odbora za Slovenijo, njegovo delovanje pri slovenskem šolstvu v Argentini in njegov privatni poklicni položaj.

Dan pred sprejemom smo prejeli obvestilo, da je župan odobril sprejem in določil čas ob 9. uri dopoldne. Ko sem se pozanimal glede procedure pri sprejemu, mi je bilo med drugimi rečeno, da bo župan izročil dr. Kremžarju neko darilo, mogoče celo ključ mesta Cleveland. Ko smo pozno zvečer pred sprejemom o tem govorili, je bilo logično vprašanje, kaj naj mi podarimo županu. Nič primernega ni bilo takoj pri roki. Anton Oblak je ponudil svojo knjigo »The Minister and the Massacres« Nikolaja Tolstoja, ki jo je sam kupil in plačal, bila je torej njegova osebna last, a edini izvod, ki je bil takrat na razpolago. Še pozno zvečer je Oblak stopil k neki hiši po vejico rožmarina, jaz sem dobil trak slovenske zastavice, k temu smo pripeli še rdeč nagelj in tako smo knjigo pripravili kot darilo šele eno uro pred sprejemom. Nismo torej šli k županu, da mu podarimo Tolstojevo knjigo, izkoristili pa smo priložnost, da županu podarimo to knjigo.

Edino dr. Marko Kremžar je bil pri županu sprejet kot priznani slovenski javni delavec, vsi drugi smo se mu pri sprejemu pridružili kot sodelavci in prijatelji. Dasi je Jože Melaher član Narodnega odbora za Slovenijo, vendar ni podaril Tolstojeve knjige v imenu Narodnega odbora, marveč v imenu vseh navzočih pri sprejemu.

Med sprejemom sta največ govorila župan George Voinovich in dr. Marko Kremžar. Precej sta govorila tudi o politiki, pa ne o naših medsebojnih sporih, marveč o vplivu svetovnega gibanja Krščanske demokracije — Christian Democratic Union, katerega član je tudi Slovenska krščanska demokracija. Iz pogovora je bilo razvidno, da je župan Voinovich mnogo bolj poučen o delovanju in vplivu Christian Democratic Union kakor je zgodovinski referent Zveze Tabor.

Niti ena ali druga borčevska organizacija sploh ni bila omenjena. Glavna oseba pri spre-

jemu je bil dr. Marko Kremžar kot predsednik Slovenske krščanske demokracije. S.L.S. in član Narodnega odbora za Slovenijo. Protest zgodovinskega referenta Zveze Tabor je bil torej politični protest proti sprejemu slovenskih političnih javnih delavcev pri županu Voinovichu.

Škoda, da je bila knjiga izročena županu prav ob zaključku sprejema in nismo prej nič govorili o slovenski tragediji, ki jo med drugim obravnava Tolstojeva knjiga. Dr. Marko Kremžar je namreč tudi bil vrnjen domobranec in bi iz osebnih izkušenj marsikaj mogel županu potrditi in še kaj dodati, kar je v knjigi navedeno.

Tako je torej bilo! Zakaj je ta sprejem pri mestnem županu vrgel iz ravnotežja razsodnosti odbora Zveze Tabor, ni mogoče drugače tolmačiti kot da je tudi pri tem bila v ozadju »politika«.

Če bi se Zveza Tabor držala pravil borčevske organizacije, bi se zahvalila, da smo Tolstojevo knjigo darovali županu mesta Cleveland, saj sicer župan knjige še danes ne bi imel. Župan se mi je najprej pismeno in potem še osebno zahvalil za knjigo in mi povedal, da je gotove dele prebral svojim otrokom, da bodo poučeni, kaj se je takrat dogajalo.

Zgodovinski referent Tabora tudi dobro ve, kako je bilo takrat, ko so Tolstoju dajali podatke za knjigo. Čas prihoda Tolstoja in kraj sestanka so strogo držali samo za sebe, nikogar niso pustili blizu razen izbranih Taborjanov. Javni očitek v dotičnem članku: »Kje so bili ti gospodje, ko smo zbirali gradivo?« je zato hinavsko in krivično natolcevanje.

Za sebe pa vendar lahko rečem, za kar sem bil vprašan v zvezi z gradivom za knjigo, sem napisal in poslal osebi, ki je bila na sestanku s Tolstojem navzoča. Tabor ni na tisti sestanek s Tolstojem povabil ljudi, ki so marsikaj več vedeli kot večina tistih, ki so bili tam. Ko sem sedaj pregledal knjigo, sem takoj videl, da bi knjiga mogla biti mnogo bolj popolna in z dokumenti podkrepljena, če bi takrat pritegnili še nekaj ljudi k posvetovanju.

Nikakor ne morem razumeti naravnost boleznega nasprotovanja Tabora »politikom« in političnemu delovanju. Ali se ne zavedajo, da s takšnim stališčem škodujejo prav namenom, za katere je bila borčevska organizacija ustanovljena, namreč osvobodjenje slovenskega naroda izpod komunistične totalitarne diktature? V svojem odporu proti političnemu delovanju zaidete večkrat v skrajnosti, ki mečejo senco na vse domobranstvo. V svojem glasilu javno očitete in se norčujete iz politikov, da so bili med zadnjo vojno anglofili. Kolikor jaz poznam situacijo, je vsaj 90% domobran-

(dalje na str. 4)

Doma sem se napila glasbe

(Članek, ki sledi, ki izšel v koroškem Našem tedniku 11. dec. 1986. Upati je, da bomo tudi ameriški Slovenci kdaj imeli priliko poslušati argentinsko slovensko operno pevko Bernardo Fink, ki je predmet članka. Ur.)

V organizaciji koroške Krščanske kulturne zveze je v torek, 2. decembra zvečer bil v modri dvorani Doma glasbe v Celovcu solistični koncert naše argentinske rojakinje, mezzosopranistke Bernarde Fink, ki jo je na klavirju spremljala pianistka Blaženka Arnič. Isti koncert je bil 29. novembra v Peterlinovi dvorani v Trstu in v petek, 5. decembra v veliki filharmoniji v Ljubljani. Po koncertu v Celovcu se je urednik Našega tednika Franc Wakounig pogovarjal z Bernardo Fink.

Kako ste s koncertom zadovoljni?

Dvorana se mi zdi za take vrste koncerte idealna, ni prevelika, ne premajhna. Klavir pa je bil tudi zelo dober.

Vi ste potomka slovenskih političnih emigrantov. Prav v Sloveniji imate naslednji koncert. Kakšen odnos do Slovenije imate, kaki občutki vas prevevajo pred nastopom v Ljubljani?

Že drugič prihajam v Slovenijo. Po eni strani sem imela ogromno pričakovanj, zelo sem si želela spoznati Slovenijo, ker sem zrasla kot Slovenka in lahko rečem, da v čisto slovenski družini med čisto slovenskimi navadami, v slovenskem govorjenju in zavesti, da sem Slovenka. In to tako, da sem se celo dolga leta počutila tujko v Argentini, kakor da sem se sama rodila v Sloveniji. Nato je bil pač proces večje integracije v argentinski krog, kar je bilo zdravo. To integracijo sem potrebovala. Sedaj se počutim skoraj tako Argentinka kot Slovenka.

Ne vem, ali sem argentinska Slovenka ali slovenska Argentinka — na vsak način sem oboje in oboje totalno. Nisem nič manj Slovenka, ker sem v Argentini rojena in ker se tudi lahko definiram kot Argentinka. Imela pa sem čudne občutke, ko sem prišla v Slovenijo: to ni bila tista Slovenija, kot so jo meni opisovali. Jaz sem to sicer že vedela, a...

Kako so vam Slovenijo opisovali?

Zame je Slovenija oz. govorim o Ljubljani, kajti Slovenije ne poznam cele in ne morem govoriti o celi Sloveniji, ker mislim, da je precej drugačna, če človek gre malo ven in spozna okolje in družine. Mislim, da je ta Slovenija drugačna. Ljubljane si pa nisem tako sive predstavljala.

Torej ni bela?

Ne, povedali so mi pa, da je bela.

Kako se počutite? Vaši starši so po vojni zapustili Slovenijo iz političnih razlogov, danes ste vi v Sloveniji dobrodošli. Kako to sprejemate, ste o tem kaj razmišljali?

Seveda sem o tem razmišljala, brez dvoma. Samo v principu je koncert v Ljubljani po eni strani nastop več zato, ker imam tam angažmaje, kot bi imela koncert v Švici ali pa na Poljskem. Po drugi strani pa je to subjektivno čisto drugače — prišla me bo poslušat družina, ki sem jo lani prvič spoznala, sorodniki, stric, sestrične in tako. Pač en koncert več, v bistvu!

Vi ta koncert torej konec koncev ocenjujete čisto po profesionalni plati?

Ja, to je čisto moja osebna odločitev, da jaz v Ljubljani pojem. Ne zastopam nikogar in s tem se nikamor ne opredeljujem. Glasba je pač mednarodna stvar in kar malega lahko nudim, nudim tudi v Sloveniji.

Če se povrneva v vašo mla-

dost: vi ste v Argentini peli v zboru Karantanija. Kdaj se je porodila želja, da bi ubrali kariero pevke?

Ta želja je prišla po dolgih letih zboru. Kot se spominjam, sem pela celo življenje v zboru. Doma pojemo in smo peli ogromno, moje tete in oče so vsi bili po šolah v Ljubljani, študirali klavir, peli so stalno pri zborih in tudi družinsko je bila tradicija, da se je ogromno pelo, pri mami in pri očetu, pri Kovačevih in pri Finkovih. Za solistko sem se pozneje odločila. Kar naenkrat me je pičila muha, pustila sem univerzo, kajti tedaj sem študirala čisto drugo stroko. Od začetka ni bilo lahko, a sem zelo srečna. Lahke stvari niso osrečujejoče, treba se je lotiti težkih.

Ste se mednarodno težko uveljavili, je bila selekcija huda, vas je kdo pospeševal oz. ali ste imeli srečo?

Pospeševal me ni nihče, a zahvaliti se moram več ljudem, ki so mi ogromno pomagali. Torej, najprej domu, da imam sploh slovensko bazo. Med Argentinci sem se malce uveljavila tudi zaradi muzikalčnosti, ki med Argentinci, med Latinci ni tako navadna. Na primer sem pela ogromno oratorijev in take glasbe, ki tam ni običajna stvar. Tam prevladuje bolj latinski temperament. Tam lahko dobite operno pevko. Jaz pa sem se uveljavila tudi zaradi ljubezni do glasbe, ki sem jo dobila doma. Pri nas se nobeno družinsko srečanje ni končalo brez petja, brez nešteti pesmi. Iz tega domačega petja sem se napila ogromno glasbe. Note so prišle pozneje, formalna glasba tudi — a vse se je razvilo prav iz tega, kar sem dobila doma. Potem sem dobila izrednega argentinskega profesorja in ljudi, ki so mi pomagali.

Kako ste prišli v Evropo?

V Buenos Airesu sem obiskovala tečaje s švicarskimi profesorji, ki so me navdušili za izpopolnjevanje v Evropi. Tako sem prišla v Švico in sedaj sem tu.

Gospa Fink, hvala za razgovor in še veliko, veliko uspehov kot pevka-solistka.

— • —

Srečanje časnikarjev z dr. A. Šuštarjem

GORICA, 11. - V Sloveniji je že prišlo v navado, da se uredniki in sodelavci verskega tiska srečajo z ljubljanskim nadškofom ob prazniku sv. Frančiška Saleškega, ki je zavetnik časnikarjev. Tudi letos je bilo tako.

V soboto 24. januarja, ko Cerkev obhaja god tega svetnika, so se polnoštevilno zbrali v nadškofovi kapeli. Tam je g. nadškof maševal in nagovoril navzoče, katerim je priporočil zvestobo resnici v poročanju in ljubezen do verskega oznanila, ki naj gradi mir na svetu, kot je bilo geslo letošnjega meseca tiska: Verski tisk v službi miru.

Po maši je bilo srečanje v veliki dvorani nadškofijske

Nova zgodba v stari obleki

(Nadaljevanje s str. 3)

cev pričakovalo zmago zahodnih zaveznikov, torej je tudi velika večina domobrancev bila anglofilska. Tisti domobranci, ki med zadnjo vojno niste bil anglofili, pa imejte korajžo in se postavite v vrsto ter javno povejte, kaj ste bili!

Politikom zasmehljivo očitate, da so se maja 1945 umikali »svojim zaveznikom naproti«. Kam pa ste se vi, ki se iz drugih glede tega zasmehljivo norčujete, umikali? Zakaj niste vi takrat bežali v neko drugo smer?

Vsi, prav vsi smo se umikali »zaveznikom naproti«. Res je,

palače. Okrog miz je posedlo nad 40 urednikov in časnikarjev. Navzočega nadškofa in škofa Leniča, ki je komaj prebolel težko operacijo, je pozdravil dr. Janez Gril, predsednik medškofijske komisije za verski tisk in odgovoren za mladinsko pastoralo v ljubljanski škofiji. Med navzočimi so bili tudi zastopniki Celovške in Gorške Mohorjeve družbe ter Katoliškega glasa iz Gorice, It.

Pozdravom dr. Grila so sledila poročila o posameznih časopisih oz. revijah. Iz poročil je bilo razvidno, da so lansko leto pestile verski tisk ekonomske težave, katere glavni vzrok je bila inflacija. Saj so se stroški v enem letu povišali za sto odstotkov, naročnine oz. cene pa niso mogli višati v koraku z inflacijo. Letos so naročnino povišali. (Tu je menda mišljena Slovenija, op. ur. AD.)

Ob pregledu smo lahko ugotovili, da verskega tiska v Sloveniji pravzaprav ni malo, da je številen, dokaj razširjen in tudi dovolj raznolik, da služi raznim potrebam. Podoba je, da je posebno veliko mladinskega tiska. Manjka pa dovolj dobra in privlačna družinska revija, kot jih imajo drugi narodi. Zastopnik Mohorjeve je sprožil to misel in številni so jo podprli. Nekateri so imeli pomisleke, češ da primanjkuje strokovnih časnikarjev in piscev, ki bi tako revijo urejali in vanjo pisali. Vendar to ne bi smel biti resen pomislek, ker ob revijah in glasilih se vzgajajo tudi novi pisatelji in časnikarji. Urednik Družine je opomnil, da bi Družina rada podprla tako revijo, ker se zavedajo, da je priloga v Družini zasilen izhod.

Ti in še drugi problemi so prišli na dan ob prostem razgovoru, ki se je raztegnil do kosila, ki je bilo v bogoslovnem semenišču skupaj z nadškofom. Tukaj so se nadaljevali razgovori, srečanja, načrti. Čudno je pa, da uredniki in sodelavci verskih tiskov ne morejo biti člani časnikarskega društva v Sloveniji in s tem uživati posebnih ugodnosti časnikarjev. Zato je slovenska škofovska konferenca izdala časnikarske izkaznice za urednike in sodelavce verskega tiska.

Katoliški glas
(29. jan. 1987)

bili smo prevarani in razočarani, a če bi tudi vnaprej vedeli, bi se vseeno umikali »zaveznikom naproti«, ker druge poti takrat ni bilo. Zgodovinski referent Zveze Tabor še najbrž ni prebral Tolstojeve knjige ali ne razume dovolj angleško, saj je v njej jasno nakazano, kdo in kje so bile tiste sile, ki so ob koncu vojne pahnile vse vzhodno evropske narode v tragedijo, ki še danes traja.

Po pisanju zgodovinskega referenta Tabora je možno sklepati, da on smatra Jože Melaherja za nevrednega, da je prav on izročil Tolstojevo knjigo županu Voinovichu. Pristanem: Če je zgodovinski referent Tabora napravil več v borbi proti komunizmu kot sem jaz, vzamem klobuk dol in se mu spoštljivo poklonim. Bil pa sem med redkimi, ki se je v tistih usodnih dnevih na Koroškem znašel. Tudi jaz sem vodil Štajerske četnike od Zidanega mosta in Laškega (8. maja) na Koroško. Po osebnem razgovoru na glavni angleški komandi v Beljaku so našo skupino, okrog 160 - 11. maja 1945 prepeljali angleški vojaški kamioni v Udine, Italijo in šele tam sem oddal orožje.

Slovenski javnosti citiram v presojo zaključni stavek zgodovinskega referenta Tabor: »Ta zadnji „poklon“ s Tolstojevo knjigo me je (koga?) dokončno prepričal, da o kakšni združitvi ne more biti govora, dokler med nami vsemi ni iskrenosti...« Če je bil poklon Tolstojeve knjige županu mesta Cleveland za Tabor dovoljni razlog za nadaljnji razdor, naj bralci sami presodijo, kje je pomanjkanje iskrenosti in dobre volje za složno delovanje! Ne iščite sovražnikov, kjer jih ni!

Jože Melaher

Kosilo Slovenske šole

Cleveland, Ohio — Odbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu vlnudno vabi na kosilo, ki bo v nedeljo, 1. marca, v auditoriju Sv. Vida. Ob 10.30 uri dopoldne bo mladinska sv. maša v cerkvi sv. Vida takoj pa maši pa bo kosilo v auditoriju. Servirali bodo od 11.30 ure do 1.30 popoldne. Vstopnice imajo člani Odbora staršev ali jih boste lahko dobili pri vходу v dvorano.

Podpirajmo prizadevanje slovenske šole, da nauči našo mladino slovenski materin jezik in utrjuje v njih čut slovenstva.

Odbor staršev

MALI OGLASI

HOUSEKEEPER

Looking for experienced housekeeper. Excellent salary. 3 bedroom home in Bratenahl. Call 268-3497.

(12-15)

HELP WANTED

Cook. 4 p.m. until 9 p.m. Wed., Thurs., and Friday. Call 861-3896.

(11-14)

Še zdomci ali že izseljenci?

(Nadaljevanje s str. 2)

navezenju stikov med predvojnimi oz. tu rojenimi generacijami in politično emigracijo. Opaziti je, da mnogi potomci najnovejšega, v glavnem političnega naseljevanja se ali pasivizirajo ali pa navezujejo bolj in bolj tesne stike s tistim delom skupnosti, ki aktivno zanimanje za slovensko politično tematiko zavrača. Prepričan pa sem, da gre tu za izgubljeno priliko. Ljudje, o katerih govorim, res niso pripravljene gledati na sedanji režim v Sloveniji oz. na uradne in tudi poluradne predstavnike tega režima s tistim odklonilnim sovraštvom, ki ga kaže ogromni del politične emigracije. To pa še ne pomeni, da so ti ljudje nekakšni »agenti« ali povsem zaslepljene lutke režima. Marsikateri, ki rad zahaja na prireditve, sprejeme, gostovanja, predavanja itd., ki jih sponzorira npr. tu v Clevelandu jugoslovanski konzul ali pa — bolj in bolj redko — tkim. odbor za kulturne izmenjave, zna misliti z lastno glavo. Smatrati take ljudi enostavno kot agente tamkajšnjega režima je nesmisel, ki se zna maščevati ravno tistim, ki take besede rabijo. Namesto da bi si prizadevali navezovati stike s takimi ljudmi, ki veljajo za »voditelje« v svoji skupnosti, in ki so pripravljene na razgovore tudi o občutljivih političnih stvareh v mirnejšem tonu, pri tem pa tu in tam tudi spreminjati svoje gledanje, prevelik del zavedne politične emigracije take stike odklanja, s tem pa se bolj in bolj zapira v zaprt, vedno manjši in — trdil bi — manj vplivni krog. Vem, da bodo te besede zadonele v prazno, kot so že v preteklosti. Čutil pa sem dolžnost, da jih ponovim vsaj za »record«. Tisti med bralci, ki želijo drugačno oz. nasprotno stališče zagovarjati, naj kar pošljejo svoje dopise.

Urednik)

Kanadska Domovina

Lepo uspela nabirka za nagrobnik v Glinjah

TORONTO, Ont. - Od moje- ga zadnjega poročila v K.D. o nabirki za nagrobni spomenik šestnajstim žrtvam, ki so jih komunisti na Koroškem divjaško pomorili in sedaj v skupnem grobu počivajo na pokopališču v Glinjah, so se s svojimi darovi oglasili še sledeči dobrohotni rojaki:

Frank Kokelj	\$45
Stane Šajnovič	50
Jože Turk	40
Anton Končan	20
Jože Gregorčič	40
Društvo Slovencev	
Baraga	50
Slov. Krščanska Demokra- kacija	50
Terezija Kromar	20
Frank Jeraj	20
Franc Medved (U.S.)	25
Štefan Dimnik	20
Tone Dimnik	20
Jože Dimnik	5
Ludvik Pahulje	30
Frank Šifrer	20
Pavle Kveder	30
Tine Mravlja	20
Ivan Boh	30
Ivan Marn	10
Anton Bavdek	20
Otmar Tašner (U.S.)	20
Jože Slobodnik	30
Leopold Jakopin	20
Peter Markeš	50
Janez Kastelic	30
Lojze Zupančič	10

Prvi ček v znesku \$1605.00 sem poslal v Evropo konec januarja, po tistem pa se je nabralo še nadaljnjih \$195.00; to vsoto sem že tudi poslal. Tako ste vi, dobri ljudje, v ta namen skupno darovali \$1800.00. Kako zelo sem vesel te vaše dobrote, ki ste jo izkazali tistim našim begunskim nesrečne-

žem, ki so že na pragu svobodnega zahodnega sveta postali žrtev komunističnih rabljev, ki so jih nečloveško na Koroškem pomorili.

Preveč vas je, da bi se lahko vsakemu posebej osebno zahvalil. Naj torej tu v imenu slovenskih rodoljubov v Evropi, ki so nagrobni spomenik v Glin-

njah postavili, in v svojem imenu, izrečem iskreno zahvalo vsem in vsakemu posebej za izkazano dobroto. Bog naj vam stotero poplača. Šestnajstim žrtvam pa naj da mirno počivati v svobodni koroški zemlji v Glinjah z zavestjo, da jih po svetu raztepeni bratje in sestre niso pozabili.

Otmar Mauser

Gospodarska politika Jugoslavije deležna precej kritike

(Prevod članka iz uglednega nemškega lista »Frankfurter Allgemeine Zeitung« z dne 29. dec. 1986, prvič objavljen v Naši luči feb. 1987) — Jugoslavija je preteklo gospodarsko leto končala z mešanimi izidi in z dokaj zaskrbljenimi izgledi. Sicer je bil porast družbenega proizvoda s 3,7% tako visok kot že dolgo ne, a to je treba pripisati manj vladni gospodarski politiki kot dobri žetvi. Industrijska proizvodnja kaže težnjo upadanja.

Za dobro je treba označiti, da se je v primeri s prejšnjim letom povečal izvoz v dežele z močnim denarjem za okrog dva odstotka. Jugoslavija je plačala obresti in odpisanje dolgov v tujini — ti znašajo okrog 20 milijard dolarjev — in celó lahko znižala goro dolgov. Pri prihodkih iz nakazil zdomcev in turizma navajajo porast za okrog 20%. Te številke so najbrž bolj namišljene, ker dohodki prihajajo posebno s področja nemške marke in zaradi znižanega tečaja dolarja prikazujejo več.

Tudi presežek skupnega pla-

čnega obračuna za 1986, ki ga cenijo na 400 milijonov dolarjev, je treba jemati previdno.

V decembru so prišla v Beograd zastopstva Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke. Zdi se, da ima Denarni sklad, ki je prenehal z obliko mirnega gledanja in zahteva četrtletna poročila in polletne »nadzorne komisije«, h gospodarski politiki Mikuličeve vlade spet nekaj pripomb. Grajal je, da ni vlada dovolj uporabila tržnogospodarskih pomočkov in oblik ter da se bojuje proti inflaciji napačno in nezadostno. Inflacija je znašala konec leta baje 95%, torej več kot kdajkoli prej.

Kljub zagotovilom ni vlada od poletja dvignila obresti na kolikor toliko dejansko stopnjo, in tudi ni razvrednotila dinarja navzven po stvarnem položaju. Tečaj dinarja je baje še vedno za okrog 25% previsok. Cene so prišle izpod administrativnega nadzora kvečjemu nepopolno ali pa celó čisto nič. Posebno naj bi Denarni sklad kritiziral to, da so Jugoslovani v zadnjih mesecih zvišali dejanske plače občanov, ne da bi bilo to gospodarsko upravičeno.

Kot glavni vzrok inflacije v Jugoslaviji navajajo nezadržano tiskanje bankovcev s strani Narodne banke, ki sploh ni sposobna omejitvene politike pri množini denarja. S tem so podpirana predvsem podjetja, ki delajo z izgubo. V tem vprašanju se je doslej kljub vsem opozorilom Denarnega sklada le malo storilo.

Široki krogi v Jugoslaviji očitajo Mikuličevi vladi, da zavzema naproti stremljenjem tržnega gospodarstva odklonilno stališče. Prve mesece po prevzemu vlade je skušal Mikulič odkrito vladati z administrativnimi ukrepi. Po neuspehu te politike je vlada predvsem v boju proti inflaciji presedlala k politiki »Pustite, naj gre vse po svoji poti!«, tako da so začeli v Jugoslaviji sumiti, da hoče v očeh občanov tržnemu gospodarstvu zavestno vzeti dobro ime.

Vlada se tudi brani bistveno spremeniti novi centralistični devizni zakon, uveden v začetku 1986, čeprav se zdi, da jem-

(dalje na str. 6)

Lov v Bangladešu

piše BORUT

— TIGER —

Dežela okrog Cox's Bazaar, ne jugovzhodnem delu Bangladeša, je šele v zadnjem desetletju začutila množični naselitveni val. Vse od glavne ceste proti Burmi nudi še dosti džungle in divjine. Tam se skrivajo majhne Hindu vasice, h katerim lahko prideš le peš ali pa s čolnom.

Gričevje, gozdovi, ravnine z riževim poljem, bambusovi nasadi v bregu ob vijočih se rek — to je tipična podoba te dežele. Tam sem našel tako idilično vasico dobrih ljudi, ki so me že večkrat povabili tja.

Deževna doba oz. monsoon, katera je nastopila zgodaj v juniju, je takorekoč zaprla prehode preko reke in nihče, tudi celó Anglos, niso v tem času tiščali tja.

Šele oktobra sem se nekega lepega popoldneva zopet znašel na bregu reke Baliali, kakih 20 km vzhodno od mesta Ramu.

Bil sem sam s svojim šoferjem Francisom; vsi drugi so bili izjavili, da so prezaposleni. Pri meni pa je tako, da če me zagrabi lovska žilica, grem, tudi če bi se svet podrl. Tako tokrat. Prevozila sva s Francisom dolgo pot in po 5 urah vožnje iz Čittagonga dospela do tistega gričevja.

Tiho sva bredla čez reko in nosila prtljago. Seveda, čez reko se tu hodi bos z zavihanimi hlačami in puško za vratom. Francis je imel mojo zračno puško Daiwa .22 kal., katera je dobra za »flikati tiče«, jaz pa puška Larona 12 ga.

Na nasprotnem bregu sva se ustavila v »ducanu«, majhni utici, kjer vaški možje radi posedajo, govorijo, kadijo in srebajo čaj.

Veliko je bilo govora o prašičih in škodi, ki jo delajo. Vedeli so povedati, da jih je obiskala čreda slonov, ki je pomendrala veliko polja, ponoči pa uničila nekaj hatis in celo pobrala nekaj ljudi. Proti slonom vaščani ne morejo ničesar. Risanice puške niso dovoljene, 12 ga. municija za šrotarice pa slonom ne škodi, kvečjemu jih razdraži in potem gorje lovcu, če ga dobe.

Založen sem bil z LGSG šroti, kateri bi v severni Ameriki podrli jelene, ne pa slona v teh džunglah, razen s prav posebno srečo.

Slišal sem — v dukanu se veliko zve! —, da je nekaj črnih medvedov v džungli, ki se prikažejo le ponoči. So pa čisto gozdne živali, ki ne zapuste varnosti divjine. Veliko je bilo govora tudi o srnjakih, to je

malih »barking« srnjakih. Jeleni so pa zelo redki, vendar se baje potika ena čreda naokrog, so pripomnili.

Pravili so o tigrjih, ki pa se niso več pojavili potem, ko so spomladi enega ustrelili v vasi. Seveda izgine krava tu in tam, a to store »dacoits« tativi, ne tigri ali druge živali.

Tudi pri dukanu ob tretjem prehodu čez reko, je sedelo nemo nekaj muslimanskih možakov v belih srajcah in kapah. V popoldanski vročini se jim je kaj malo ljubilo spuštiti v pogovor. Ta dukan je bil izpostavljen soncu brez vsakega drevja. Zrli so srepo tja v en dan in zvečili »betel« liste.

Na produ reke je bilo vse polno nagih otrok, ki so skakali in se podili po bregu. Takoj so bili okoli naju z vsemi mogočimi vprašanji. Malo dekletce se me je celo oklenilo okrog vratu in se mi smejalo v obraz. Dolge lase in velike črne oči je imela. »Kako ti je ime?« »Shati.« Potegnil sem iz torbe majhno zaponko in ji jo pripel v lase. Le kako je bilo punče veselo. V takem vzdušju sem vzel municijo iz puške, saj ni imelo smisla pričakovati divjačine v tej živahnosti. V divjih krajih imam sicer vedno nekaj v puški — za vsak slučaj.

Reka je bila dovolj globoka, da sva si zmočila hlače, predno sva prišla na nasprotni breg. Nataknil sem čevlje in nerodno drsel po stezi naprej.

Steza je zavila v sotesko, strmi bregovi so bili poraščeni z gosto džunglo. Teren je bil divji in bi skoro pričakoval, da se pojavi od vsake strani kakšna zverina. A seveda v tej vročini vse dremlje, v jutranjem in večernem hladu bi pa gotovo kaj zagledal.

Ta hip nenadoma skoči na stezo ogromna divja pošast, da, grozna mačka zlatorumene barve z belimi in črnimi progami! Še par skokov pa bo pri nama.

»Tiger!« mi je šinilo v glavo.

Dvignil sem puško, a kaj, saj je bila prazna.

Tiger je naredil še en skok proti nama, preden se je v velikem loku pognal daleč nazaj v džunglo.

»Bagh!« je zakričal Francis, jaz pa sem v naglici polnil puško.

Skočil sem naprej, džungla je imela preseko, če bo skočil čez njo, bom streljal, sem si mislil.

Čakal sem ob drevesu z napeto puško. V gozdu je bilo še čuti divje skoke ogromne živali, najmanj 500 kg težka, vsa v mišicah z ostrimi šapami in zobmi, vendar lepa kot prikazen.

(dalje na str. 6)

Dragi rojaki, potujete v Evropo?

Na pragu domovine, v središču stare Gorice na lepem drevoredu Corso Italija, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvno televizijo, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejši komfort po zelo ugodnih cenah: enoposteljna soba \$28.00, dvoposteljna soba \$39.00. Cenjenim gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija v začasno ločenem poslovanju. V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za vaš čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa vam bo osebno izrekel rojak Vinko LEVSTIK:

DOBRODOŠLI!

PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63

34 170 Gorizia-Gorica, Italy; Tel.: 0481-82166; Telex 461154 PAL GO I

**Kanadski rojakil
Dopisujte v Ameriško
Domovino!**

(dalje na str. 6)

KOLENDAR PRIREDITEV

FEBRUAR

21. — **St. Clair lovsko društvo** priredi Lovsko večerjo v Slov. nar. domu na St. Clairju.
28. — **Dramsko društvo Liliya** priredi pustno zabavo z večerjo v Slov. domu na Holmes Ave. Za ples igra Alpski sekstet.
28. — **S.K.D. Triglav, Milwaukee**, priredi ples v maskah v dvorani Sv. Janeza Evangelista.

MAREC

1. — **Slov. šola pri Sv. Vidu** postreže s kosilom v farni dvorani od 11.30 do 1.30 pop.
1. — **Župnija Marija Vnebozeta** priredi vsakoletno srnjakovo kosilo v korist Slovenskega doma za ostarele. Kosilo bo v SDD na Waterloo Rd. od 3. do 5. pop.
8. — **DNIJ pri Sv. Vidu** priredi »pancake and sausage« zajtrk v avditoriju pri Sv. Vidu. Serviranje od 8. zj. do 1. pop.
21. — **Glasbena Matica** priredi spomladanski koncert z večerjo in plesom v SND na St. Clair Ave. Koktajli ob 5.30, večerja ob 6.30, za ples igra Jeff Pecon orkester.
22. — **Klub upokojencev na Holmes Ave.** priredi večerjo in ples v SD na Holmes Ave. ob klubovi 25-letnici. Serviranje od 3. do 6. zv.
28. — **Slovensko ameriški Primorski klub** priredi večerjo s plesom v SND na St. Clair Ave. Igra Al Novak orkester.
29. — **Misijonska Znamkarska Akcija** priredi kosilo v farni dvorani pri Sv. Vidu. Serviranje od 11.30 do 1.30 pop.

APRIL

4. — **Pevski zbor Zarja** priredi pomladni koncert v SDD na Recher Ave.
25. — **Tabor DSPB Cleveland** prireja svoj pomladanski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Za ples in zabavo igrajo Veseli Slovenci.
26. — **St. Clairski upokojenci** praznujejo svojo 25. obletnico in prirede svoje letno kosilo v spodnji dvorani SND na St. Clairju. Serviranje od 1. do 3.30 pop., zabava do 5. pop.
26. — **Društvo Kraljica Miru** št. 24 ADZ praznuje 65-letnico s sv. mašo ob 11. v cerkvi sv. Lovrenca, nato bo v Slov. domu na E. 80 St. kosilo ob 1.30 pop., ob 3h pa ples.

MAJ

2. — **Pevsko društvo Planina** ima koncert v Slov. domu na Maple Hts. Pričetek ob 7. zv.
23. — **Pevski zbor Korotan** priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
24. — **Društvo S.P.B. pri-**

redi Slovenski spominski dan s sv. mašo pri Lurški Materi božji na Chardon Rd.

17. — **S.K.D. Triglav, Milwaukee**, priredi Materinski dan v Triglavskem parku.
25. — **S.K.D. Triglav, Milwaukee**, poda Spominsko proslavo v Parku. Dop. ob 11h sv. maša, nato kosilo in zabava.
31. — **Otvoritev Slovenske pristave.**

JUNIJ

20. in 21. — **Tabor DSPB Cleveland** poda spominsko proslavo na Orlovem vrhu Slov. pristave za vse slovenske domobrance in vse žrtve komunistične revolucije.
28. — **S.K.D. Triglav, Milwaukee**, ima piknik v Parku. Dop. ob 11h sv. maša, nato kosilo in ples.

JULIJ

4. in 5. — **Pristavski dan na Slovenski pristavi.**
12. — **Misijonski piknik v Triglavskem parku.** Dop. ob 11h sv. maša, nato kosilo in zabava.
19. — **Misijonska Znamkarska Akcija** priredi piknik na Slovenski pristavi. Ob 12. uri sv. maša, nato prijetno popoldne.
26. — **Slov. šola pri Sv. Vidu** priredi piknik na Slov. pristavi.

AVGUST

9. — **S.K.D. Triglav, Milwaukee**, ima svoj drugi piknik v Parku. Dop. ob 11h sv. maša, nato kosilo in ples.

SEPTEMBER

12. — **Fantje na vasi** priredijo koncert ob zborovi 10-letnici, v SND na St. Clairju. Za ples igra Alpski sekstet.
20. — **Društvo S.P.B. priredi romanje v Frank, Ohio.**
20. — **Vinska trgatev na Slovenski pristavi.**
27. — **Oltarno društvo pri Sv. Vidu** ima vsakoletno kosilo v farnem avditoriju.
27. — **S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis.** priredi Vinsko trgatev v Parku. Kosilo z zabavo in plesom.

OKTOBER

17. — **Tabor DSPB Cleveland** prireja svoj jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Za ples in zabavo igrajo Veseli Slovenci.
17. — **Glasbena Matica** priredi jesenski koncert z večerjo in plesom v SND na St. Clair Ave.
18. — **Občni zbor Slovenske pristave.**
25. — **Slomškov krožek** priredi kosilo v šolski dvorani pri Sv. Vidu.

Kanadska Domovina

TIGER

(Nadaljevanje s str. 5)

Obnemela sva in poslušala; vse je utihnilo v nekaj trenutkih, le veter je pozibaval veje divjega grmovja in trnja.

Bi le stopil za njim? Listje je bilo suho, vsaka stopinja bi se čula daleč, tako me bo tiger le nekje počakal in napadel. O, če bi le imel svojo risanico .308 ali Magnum.

Zalaz nima nobenega smisla. Poleg tega je tudi tiger pošast, da mora biti človek zelo previden, tako ali tako.

Po stezi je priteklo nekaj ljudi z mačetami. Tudi ti so videli tigra. Sklepali smo, da je tiger verjetno pil vodo v laguni, ko so ga presenetili, da je prihitel proti nama.

Mogoče! A kaj pa, če je pripravljaj napad, in ga je moja kretnja s puško prestrašila?

Vsi so tiščali vame, naj tigra ustrelim.

»Tiger je zaščiten,« sem se nenadoma spomnil.

»Da, v Sunderbanu, a ne tu v Ramu.«

Neki starejši možak je govoril vame, da naj vendar kaj storim. Bil je poglavar vasi in mi rekel, da mi dá dovoljenje, da tigra pobijem.

Napadel da bo govedo, pobil otroke in druge ljudi. Tu si ne morejo privoščiti tigra. Prestrašeni so bili. Država ne bo ničesar storila zanje. Baje so podivjani sloni pobili 14 ljudi, a nihče jim ni prišel pomagat.

Sledil sem stopinjam in po šapah v pesku videl, da je tiger prečkal sotesko. Tam nekje v hribu tiči skrit. V tem vročem popoldnevu ne bo šel daleč. Džungla je bila gosta in polna trnja; če bi ga splašili, bi mogoče zopet tekli tu nazaj.

Nisem si dal dvakrat reči in vprašal sem jih za pogon.

»Da, da,« so mahali s kukrijji, dolgimi noži.

31. — **Slovenski dom za ostarele** praznuje 25-letnico z banketom in sporedom v SND na St. Clairju.

NOVEMBER

7. — **Štajerski klub** priredi martinovanje v avditoriju pri Sv. Vidu. Pričetek ob 7. zv. Igrajo Veseli Slovenci.
14. — **Belokranjski klub** priredi martinovanje z večerjo in plesom v SDD na St. Clair Ave. Igra orkester Tony Klepec.

DECEMBER

6. — **S.K.D. Triglav, Milwaukee**, priredi miklavževanje v dvorani Sv. Janeza Evangelista.
12. — **Društvo sv. Marije Magdalene** št. 162 KSKJ ima božičnico v družabni sobi avditorija pri Sv. Vidu. Pričetek ob 2. pop.

»Začeti morate z riževega polja. Tolčite po drevju z bambusovimi palicami, jaz bom pa tu čakal.« Svest sem si bil, da bo to oplašilo tigra, da ne bo udaril preko njihove vrste in celo koga pobil.

Kakih dvajset ljudi je steklo na drugi konec, ostal sem sam v soteski. Breg je bil strm. »Če pride tu ven, bo v enem skoku čezme,« sem vedel za gotovo. Položaj ni bil ugoden, stvarno celo nevaren. Tiger je pač le tiger.

Umaknil sem se za drevo. Kako dober je strel iz šrotarice? Naj ga streljam v glavo? Pridrl bo čelno in takoj napadel. Več kot za en strel gotovo ne bo časa.

Slišal sem že, kako kričijo in se bližajo gonjači. Kje je tiger? Nehote sem se ozrl nazaj; nobene zaslombe ni bilo. Tiger lahko napade od vsake strani.

Zdajci zaslišim skoke visoko v džungli. Prav proti mojemu stojišču se bliža šum.

»Hop, hop, hop.«

Zdaj je nekje 20 m nad menoj. »Hop.« Skoki se ustavijo. Voha.

Tiger strašno zarjove. Mogoče me je zaznal. Napeto čakam, s prstom na petelinu. Vsak čas bo skočil name.

Trenutki tečejo. Srce mi divje tolče.

Z očmi iščem po džungli. Le kje hudič je?

Zopet skoki. Oddaljuje se. Izgine končno nekje proti vzhodu.

Tiger je prečkal odprtino, kjer sem prvič čakal, in pobegnil v gosto džunglo. Čisto gotovo me je videl in zaznal.

V tem so prišli zasopihani gonjači. Bili so razočarani, pričakovali so vsaj kakšno dogodivščino, zdaj pa ni bilo nič.

Velik maček, pošast, ki se je tako grozno boje, je bila še vedno v džungli, v nevarnost vsej okolici.

»Mogoče pride nazaj, zvečer bom čakal v soteski.«

Mislil sem stopiti v mojo poznano vasico 2 km dalje, a ni šlo tako hitro. Moral sem obljubiti poglavarju, da bom ponoči znova čakal tigra, sicer bi zažgali džunglo. Nisem bil pa prav nič navdušen preizkusiti LG šrote na tigru. Ko bi vsaj imel tu svojo Magnum 7mm.

Tu je bila hladna laguna, mogoče pride sem vodo pit.

Poiskal sem si boljše mesto na krivem drevesu. Drevo je pa bilo le prenizko, tiger me lahko z enim skokom zbije z njega. No, le pride naj. Porezal sem veje, da lahko s hitro kretnjo vržem puško v strel.

Noč je bila dolga. Zdelo se mi je, da čisto čujem šum za svojim hrbtom, a tigra ni bilo.

Pri poglavarju, ki tudi ni

spal celo noč, sem zjutraj srečal lokalnega lovca. Nosil je staro šrotarico, narejeno v Karačiju, in imel vsega skupaj 4 naboje. Naboji so namreč dragi v tej deželi. Eden stane lahko dva ali tri dolarje. Le redkokdo si jih lahko privoščiči.

Morda je pa le prav tako, sicer bi že zdavnaj pobili vse živali. Za kakšno zaščito ali gojenje divjih živali, katero gre vkup z lovskim gospodarjenjem, nimajo smisla. Kakor Indijanci v severni Ameriki.

Lovec Haroon, to mu je bilo ime, mi je zaupal, da je ustrelil že tri tigre v tej okolici. Kadar poglavar oznani, da je tiger vasi nevaren, ga obveste.

On pregleda teren, išče sledove in prehode. Če tiger pobije kravo, jo odvede in skriva v džungli. Tam je najboljše mesto za »mahan« štant na drevesu; ponoči bo tiger kar gotovo prišel.

»Kako velik pa pride tiger v teh krajih?«

»Pred dvema letoma sem ustrelil tigra, ki je tehtal skoro pol tone.«

»Ali kdaj napade ljudi?«

»Tisti dve leti nazaj jih je imel kar pet na vesti.« Haroon je rad govoril. Kože zna strojiti sam. Je takorekoč poklicni lovec.

Pobije merjasec in jih proda v Cox's Bazaar kristjanom in hindujcem, ki svinjsko meso jedo. Včasih skladi tudi kakega srnjaka, gozdar mu jih nekaj namreč dovoli. Upleni tudi race, golobe in divje kure. Slaščica pa je jezevec, ki dela veliko škodo na teak drevju. Sem in tja upleni medveda, bolj pogosto pa volkove. Kože ustrojijo in proda.

Dobil je tudi že »panterja«, veliko črno mačko, ki je zelo nevaren, skoro bolj kot tiger.

»Ali je tu kaj leopardov?«

»Leopardov v tem terenu ni, vse sledi so le tigrove. Seveda so pa v drugih krajih, zlasti v Burmi.« Gozda je še veliko v tem kraju.

Džungla se razteza od kavčukovega gozda ob glavni cesti vse do Burme kakih 30 do 40 km. na vzhod. Teren je hribovit, v globelih so često lagune s hladno vodo. Palme, trnje, teak, grmovje je gosto, da se premikaš le po dobro shojenih stezicah.

Od tiste vasice naprej skoro ni več ljudi, sem in tja se priklatijo »dacoits«, kakor imenujejo tu bandite. Globlje v notranjosti pa so prebivalci rodu Shendu in Riang.

To je seveda kraj za tigra. Tu bi se dalo priti do lova nanj, zakonito z dovoljenjem poglavarja. Tiger pa je verjetno uganil moje misli in izginil

(Dalje na str. 7)

Slovenska mladina se politično odpira

(Ta članek je izšel 22. dec. 1986 v nemškem listu »Frankfurter Allgemeine Zeitung«. Slovenski prevod smo našli v letošnji februarški številki Naše luči. Ur.) — Čisto javne politične izjave (univerzitetne konference Zveze socialistične mladine Ljubljane na Plečnikovem trgu — op. NL) so za Jugoslavijo nekaj novega. V skoraj vseh ostalih republikah, tudi na Hrvaškem, sprožajo razdražene in celo sovražne odzive. Zdi se, da ne vidijo več v sami Sloveniji ne občani ne

politično vodstvo v tem kaj posebnega. Kvečjemu se kaže neugodje nad brezskrbnim načinom, s katerim izrekajo slovenski mladinci svoje želje o sodobnejšem političnem življenju.

(Pojasnilo: V decembru so študenti v Ljubljani na Plečnikovem trgu zbirali podpise za ukinitve štafete mladosti, pri tem pa so študenti akademije za likovno umetnost iz štiri metre dolgega hloda na hudo mušen način izdelali tako »štafeto«. Akcija je sprožila hudo naval kritike predvsem iz drugih jugoslovanskih republik in pokrajin. Ur. AD)

Čuti je, da bi ne smeli zlasti armade napadati preveč javno. (Zopet pripomba: Študenti v Ljubljani se močno zavzemajo tudi za civilno služenje vojaškega roka — Ur.) Pomislili naj bi, da bi utegnili Srbi in Črnogorci že po svoji narodni miselnosti »civilno služenje« težko sprejeti. A zdi se, da so celo vojaki ob vsej razdraženosti učljivi. Po obzirnem notranjem navodilu, tako je slišati, ne bodo Jehovinih prič, ki bodo vojaško službo odklonile, več vtikali v zapor, marveč jih pošiljali na služenje brez nošnje orožja. Franc Štinc, ki zastopa Slovenijo pri zveznem partijskem predsedstvu, je slovesno izjavil, da se bo smelo v Sloveniji o željah mladih vsaj javno razpravljati.

V Sloveniji se kažejo odprti odnosi tudi v razmerju do Cerkve. Sicer so uradno odločili, da vsaj tega božiča (1986, op. ur. AD) še ni mogoče uvrstiti med praznike, ker je Slovenija že izrabila število svojih praznikov; priporočili pa so, naj bi poiskali delovni kolektivi, kjer je to mogoče, samostojne rešitve, in naj bi delavcem ali uslužbencem, ki bi imeli 25. decembra radi prosto, ne postavljali nikakršnih zaprek.

Ljubljanski nadškof Šuštar je smel ta božič prvič govoriti po radiu, koncert božične cerkvene glasbe na 24. decembra zvečer v veliki dvorani Cankarjevega doma je bil že dolge tedne prej razprodan.

Republiškimi politikom se stavlja vprašanje ob političnem odprtju mladine v dveh

smereh: prvič, kako bi mogli to gibanje vgraditi v obstoječi politični ustroj, in drugič, kako spraviti posebno gledanje Slovenije, ki se kaže vedno bolj otipljivo, kolikor moč brez sporov ob bok »jugoslovanski splošnosti«.

Ko so pred kratkim ljubljanski volilni upravičenci ob 80-odstotni volilni udeležbi z referendumom odklonili samoprispevek za zaščito okolja, je mladinska revija Mladina pisala brez ovinkov, da to ni bila demonstracija proti zaščiti okolja, marveč proti režimu kot takemu.

Pravoverni komunisti po vsej Jugoslaviji govorijo, kot da s tem nevarno dviga glavo »meščanska desnica«. Tudi v spomenici srbske akademije znanosti so videli to težnjo.

Medtem ko starejši komunistični politiki ob teh dogodkih zmigujejo glavo, prihajajo mlajši na bolj ustvarjalne misli. Ni pač nobene druge poti, tako je čuti, kot partijo, ki je sicer v Sloveniji že leta dolgo odprta, še bolj odpreti, in sicer tudi za nekomunistične sile, tako da bo igrala vlogo, ki naj bi jo danes igrala Socialistična zveza: da bo v prvi vrsti pristojno mesto za politično dejavnost.

Slovenije ni mogoče, dokažejo dalje, odrezati od splošnih gibanj sodobne Evrope in Slovenci so kot majhen narod posebej navezani na »sodelovanje na široki osnovi«. Tudi pri razumnih slovenskega rodu, ki živijo v tujini, hočejo domá zbuditi zanimanje za ta razvoj.

Tako se kaže politično gibanje med slovensko mladino kot del nastajanja nove narodne zavesti, ki bi rada znova določila mesto slovenskega naroda tako v Jugoslaviji kot v Evropi. Slovenija, menijo, politično ne sili stran od Jugoslavije, obstaja pa njeno lastno kulturno in gospodarsko bivanje.

Slovenija ne terja splošne reforme sedanjega deviznega zakona, čeprav ima od njega malo koristi. Zadovoljni bi bili že s tem, da bi Narodna banka denar zanesljivo izplačevala in da bi smel ostajati del deviz v republikah, kot neke vrste »sklad za v silo«. Vprašanja, ali se sme Slovenija kot republika v tujini zadolževati, sploh nočejo dati Slovenci v razpravo. Pričakujejo pa, da bodo druge republike pokazale razumevanje za nujno obnovo njenih zastarelih in izrabljenih strojev. Če te podpore in razumevanja ne bo, bo tudi razumevanje Slovenije za potrebe vse jugoslovanske skupnosti gotovo še dalje plahnelo.

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino svojim slovenskim prijateljem in znancem!

— TIGER —

(Nadaljevanje s str. 6)

tiho kot duh. Nikjer nisem dobil stopinj in tudi nihče ni videl ne slišal kaj sumljivega.

Razume se, da po trdi ilovici se tigra ne da slediti. Kakor maček potegne kremplje v sape in sledi ni videti. Le kadar je v skoku se zazna na tleh njegove ostre kremplje.

S Francsom sva se napatila v Kopaldash, Hindu vasico, kjer sem lovil že spomladi. Sonce je baš dobro posijalo iz za gričevja, ko sva koračila ob robu džungle. Na zahod čez široko polje, kjer je rahlo valovilo riževo klasje. Na desni je kipel iz tega zelenega morja gosto zaraščen hrib.

Tja nekam so se zatele tri rdečorjave pike, ki so se nenedoma dvignile pred nama.

»Horins, srne!« Skrile so se v goščavo na strmem bregu in zalajale nazaj na naju.

Pod nama se je zasvetila srebrna reka. Bregovi so bili polni drobnega peska, le ob gričevju je obstojala temnozelenka skala. Tam so se palme in trdo raščeno drevje sklanjale skoro čisto do vode in dajale zavetišče racam in pisanim pticam, ki so se poskrile v gošči.

Vse je izgledalo drugače od spomladi. Geografske lege kraja nikakor nisem mogel spoznati. Le majhen zavoj v reki in malenkostno v stran čez grmičevje pa te že lahko povede neznano kam. V Burmo, Indijo, Bengalski zaliv, ali pa nazaj v Čittagong.

Reko sva prebredla, ko je bila zelo visoka. Splavarji, ki so splavljali dolge vrste bambusovih stebel v Bengalski zaliv, so nama dali novo smer. Kak kilometer in pol nazaj proti vzhodu sva zagledala slamnate strehe, katere so kipele iz zelenja.

»Balo din!« naju je pozdravil nekdo v bengalščini, ko sva debelo zijala, kje pravzaprav sva.

Bil je Malori, moj vodič prejšnjo pomlad. Takoj je naju peljal v svoj dom oz. »hati«, ki je bila kar največja hišica v vasi. Ta je tudi premo gel leseno posteljo, kjer je navadno spal njegov oče, poglavar vasi.

Bengalci spijo na bambusovih preprogah, položenih na steptano zemljo, katera je trda

kot beton. Zjutraj pa začuda nič ne jamrajo, kako da jih kosti bole in tudi revmatizma ni opaziti.

Moja postelja je bila seveda le iz trdih teak desk brez kakršnekoli blazine, a vsekakor »častno mesto«. Zmetal sem prepotene cunje s sebe in položil nahrbtnik za vzglavje. Po kratkem spanju sem bil pripravljen za pohod.

Kmalu sva z Malorijem preiskovala džunglo. Džunglo tvori v tem kraju obraslo gričevje, polno teak in gabro drevja. Med velikimi debli, katerega so često preprežena z »lianami«, je manjše drevje ter grmičevja trnja.

V tem času je listje že odpadalo in torej je šumelo pod nogami.

Premikala sva se počasi po živalskih stezicah in pri tem z roki odmikala ovijalke, da sva šla lahko naprej. Hribovje je bilo zelo strmo, lezla sva često po vseh štirih pod vejami trnja, včasih pa s pomočjo lian tudi nad bodečim grmovjem.

Naenkrat je zašumelo in iz listja je pogledala iguana, kakih pet čevljev dolg kuščar.

»Ne streljaj,« je šepnil Malori, »srne so zadaj« — ko sem dajal puško v ramo.

Kako bova prišla do strela na srne, mi je bila prava uganika, saj v takem terenu naju divdaj čuti vsaj sto metrov daleč.

Pri vsem tem sva gledala za sledi. Bil je vse polno sledov merjascev, pogosto so bili tudi odpadki srnjadi, kaj drugega pa ni bilo znani. Zaman sva gledala za znaki, ki naj bi jih pustil veliki tiger, za okostje krave ali drobnice, za ležišča ali odpadke, a sledov za tigrum enostavno ni bilo nobenih.

(dalje prihodnji torek)

Veselo pustovanje

Cleveland, Ohio — Dramsko društvo Lilija priredi pustno zabavo z večerjo in sicer v soboto, 28. februarja, v Slovenskem domu na Holmes Ave. Za ples in zabavo bo igral Alpski sekstet. Vstopnice lahko dobite pri Jožetu Tomcu, tel. 731-3669, ali Augustu Dragarju, tel. 943-5211.

Josef's Hair Design

5235 Wilson Mills Rd.
Richmond Heights, Ohio
461-8544 or 461-5538

Za zanesljivost in stvarnost cen pri "kupovanju" ali prodaji Vašega rabljenega avtomobila se Vam priporoča slovenski rojak

Frank Tominc lastnik
CITY MOTORS

5413 St. Clair Ave.

tel. 881-2388

ZORA PIŠČANC

PASTIRICA URŠKA

Nadaljevanje

»Mi tukaj besedičimo o letu več ali manj. Kaj je to za Boga? Nas ne bo več, ko bo Skalnica še stala. Bogu se nič ne mudi,« je modro povedala babica in vsi so ji prikimali.

»V Ljubljano ponese platno, ki ga je stkal Jan,« je ponosno dejal Jernej in se ozrl na sina, ki se je samo nasmehnil. »Stopil bom tudi do Trubarja, da ga pozdravim. Ne, Jan, prav nič ne mršči čela. Ne silim te, da greš z mano, čeravno bi ne bilo slabo, ko bi spoznal nekoliko več sveta.«

»Če želiš, grem s tabo. A vedi, da nihče na svetu me ne bo pregovoril, da bi svojo vero zatajil.«

»Jan, ali res pojdeš?« V Urškinem glasu je bilo čuti silen strah. Naslonila se je na babičino ramo, da bi skrila solze. Tudi Janu je bilo hudo.

Urška je naslonjena na lipo in opazuje vrvež okoli Tkalčeve hiše. Na dvorišču stoji natoovorjen voz, Jera pa še teka iz hiše do voza in nalaga nanj nove zavoje. Končno se prikaže tudi Jan. Urška vztrepeta. »Jan!« ga tiho pokliče. On stopi do nje. Prevzame ga pogled na njeno blede obličje. »Jan, tak si bil tisto jutro, ko ti je Mati božja vrnila vid in me je tvoj angel varuh rešil iz ječe. Ne pozabi tega, Jan.«

»Ne bom pozabil. Za vse, kar bom videl in doživel, bom pel hvalnico nebeški Materi. Hvala ti za vse in zbogom!«

»Zbogom, Jan! Mati božja naj te čuva!«

Jan se je naglo pognal na voz in Urška mu je zamahnila z roko v pozdrav.

»Vrneva se z mojstrom Gregorjem in tedaj bo zaživelo na Skalnici,« je zaklical Jernej in pognal.

»Mati, rada bi šla na Skalnico!«

»Le pojdi, Urška, dan se obeta lep in topel. Pa še ovce vzemi s sabo.«

In pastirica Urška je odprla ovčjo stajo in ovce so z glasnim meketanjem zdrvele na prosto. Kar same so ubrale pot na Skalnico, da se je Urška čudila. Šla je počasi za njimi kot nekoč. V zavetju pod skalami je tu in tam že poganjala mehka trava. Ovce so jo v hipu pomulile. Nenadoma je Urška zagledala pred seboj žensko postavo. Poleg nje je hodilo še čisto majhno dekletce.

Znana se mi zdi ta žena, le kdo je? je pomislila Urška in se podvzela za njo v hrib. A ni šlo tako naglo kot včasih. Morala se je ustaviti in loviti sapo. Sonce je že grelo, ko je zelo upehana dosegla vrh. Šla je na kraj prikazanja. Tu je na zemlji klečala žena in poleg nje de-

klica. Tako je bila zatopljena v molitev, da Urške ni slišala.

»Mati Marija, odpusti mi, če sem bila vražjeverna. Urška mi je rekla, da je to greh. A ti si mi kljub moji nevednosti rešila. Hvala ti, Marija, hvala, glej tu mojega otroka, mojo Katico. Zanj si me vrnila v življenje.«

Žena je na glas molila. Mala deklica je klečala ob njej in jo začudeno gledala. Urška pa je po besedah spoznala v njej kaznjenko iz solkanske ječe. Tiho je stopila do nje in ji položila roko na ramo.

»Draga ženska, vstanite, jaz sem Urška, pastirica Urška!«

»Hvala ti Urška in hvala nebeški Materi, ki se ti je prikazala in tudi mene rešila po tvoji priprošnji. Pa ne samo mene, tudi vse ostale zapornike so izpustili.«

Nato se je začela ogledovati po gradbenem materialu. »Nič nisem prinesla na vrh, drugi so bili pridnejši. A šivilja sem, za Marijino svetišče bom sešila mašnih oblek, naštikala bom plašče. Vse življenje ostanem Materi božji dolžnica in tudi tebi, Urška!«

»Kje ste našli otroka, ko so vas izpustili?«

»Od hiše do hiše je hodilo, revše, nikjer je niso marali. Ko je bila pri Županovih, je zbolela. Tam sem jo našla.«

Medtem so na goro prispeli še drugi ljudje, težko obloženi ter upehani od tovara in hoje. Veselo so pozdravljali. »Srečna si lahko, Urška, vsi te imajo radi,« je žena dejala, medtem ko je njen pogled iskal deklico, ki je tekala za ovčami in glasno vzklikala.

»Srečna bom, ko bo tu stalo svetišče in bo Marijino naročilo izpolnjeno,« je Urška zamišljeno odgovorila.

XIV.

Med znanci v Ljubljani

Jan je z očetom že prešel obzorja svojega malega sveta. Na Ajševici sta se srečala s cesto, ki je prihajala iz Gorice. Naprej proti Vipavski dolini je peljala samo ena pot. Nad Šempasom so se strmo dvigali skalnati grebeni, prav na vrhu je zelenel Trnovski gozd. Vedno več vozov je bilo na cesti, a tudi kmetov, praznično oblečenih, glasnih in veselih.

»V Vipavi je danes semenj dan. Živino kupujejo, mlade prašičke in teleta,« je pojasnil Jernej.

Vipavska dolina se je vedno bolj širila, ob cesti in na pobočjih so se belili kmečki domovi in se bohotila žitna polja in preorane njive, ki so čakale nove setve.

Še pred poldnem sta prispela v Ajdovščino in Jernej je poiskal gostilno in vstopil. Le

trije možaki so sedeli pri mizi ob oknu in modrovali ob kozarcu vina. Z Janom sta sedla v nasprotni kot. Jernej je odvezal culo in zasvetil se je beli kruh.

»Jej, Jan, belega kruha pa ne kaži preveč. Ta ni za reveže.«

»Tokrat nam ne sme spodleteti. Vsa dežela se bo dvignila, od Tolmina do Istre,« je slišal Jan pogovor trojice.

»Pazi, gosposki ljudje so, glej kako je oblečen fant, pravi plemenitaš,« je tiše dodal sosed, vendar ne tako tiho, da bi ga za vse glasove dovezetno uho nekoč slepega Jana ne slišalo.

»Pojdimo, do Vipave je še precej poti. Čaka nas težka naloga. Izgleda, da bo semenj dobro obiskovan,« je rekel tretji.

Vstali so in ko so bili pri vratih, je Jan ujel še zadnje besede: »Ste videli, bel kruh je ta gosposki fant, mi pa še črnega nimamo.«

Janu je obstal grižljaj v ustih. Bil je grenkejši od pelina. Že je vstal, da bi skočil za odhajajočimi in jim vse pojasnil, a oče ga je ustavil.

»Nič ne bi pomagalo. Nepazljiv si bil, saj sem te opomnil.«

Spet sta sedela na vozu in konj je peketal proti Vipavi.

»Oče, glej, pred nami so in zdi se mi, da eden težko hodi,« je rekel Jan, ko je na cesti zapazil vse tri možakarje iz gostilne.

»Že razumem. Hočeš da ustavim in jih vzamem na voz.« Če te udarijo na desno lice, nastavi jim še levo,« je Jernej smeje pogledal Jana in ustavil voz ob možakarjih.

»Hočete prisesti?«

Veselo so ju vsi trije pogledali, ko pa so spoznali gosta iz ajdovske gostilne, so se zmedli in v zadregi molčali.

»Le gor, le gor, nama se mudi, do večera morava biti v Postojni,« je rekel Jernej in spet pognal, ko so se vsi trije skobacali na voz.

»Kaj ne gresta na semenj?«

»Ne. Po naključju sva naletela na ta dan. Platno peljem prodat v Ljubljano. Sin prvič gleda te kraje in prvič bo videl pomlad,« se je raznežil Jernej.

»Kako prvič? Kje pa je bil doslej?«

»Trileten je izgubil vid zavoljo kuge.«

»In sedaj vidi?«

»Da, vidim,« je namesto očeta odvrnil sin. »Mati božja, ki se je prikazala Urški Ferligojnici na Skalnici, mi je vrnila vid.«

Možakarji so ostrmeli. Sram jih je bilo, da so fanta napačno sodili. Le zgodba o čudežu se jim je zdela neverjetna.

»Slišali smo nekaj o tem prikazanju, pa smo menili, da so to čenče praznovernih žensk.«

»Ne, možje, na Skalnici se je resnično prikazala Mati božja. Nihče drug bi me ne mogel vrniti vida kakor le ona.«

Vatikan poziva vlade, da uvedejo jamstvo za versko svobodo

Vatikan — Na dunajskem zasedanju konference o evropski varnosti je med drugimi govoril tudi šef delegacije apostolskega sedeža nadškof Andrys Backis. Svoj nastop pred evropskimi diplomati je posvetil izključno vprašanju verske svobode.

Najprej je še enkrat povzel obveznosti, ki so jih v zvezi z versko svobodo prevzele nase podpisnice Helsinške listine in sklepnega dokumenta zasedanja v Madridu leta 1983. Ta dokument obvezuje države podpisnice: "Sodelujoče države se strinjajo v tem,

»Pripoveduj, fant, kako se je to zgodilo.«

Jan je začel pripovedovati o vsem in nazadnje jim je povedal še o belem kruhu.

»Urška je skoro vso moko razdelila med vaščane in tako je tudi naša mati spekla za popotnico bel kruh,« je končal.

»Ki pa ti ni teknil, kajne? Taki smo pač, odkritih besed in naglih sodb. Vse se sliši kot pravljica. Bo pa že res, če si bil slep in sedaj vidiš. Človek ne izpregleda kar tako po tolikih letih slepote,« je modroval najstarejši, ostala dva sta mu prikimala. Prijetno in toplo jim je bilo v duši, kakor da so prisluhnili čudoviti zgodbi stare babice iz otroških let. Ko so dospeli do Vipave, so vsi trije poskakali na tla in se zahvalili za prevoz.

Vse do Šembida je bila gneča voz in ljudi, potem je prenehala. Skalnat Nanos je stal pred njima in vse do Razdrtega je konj komaj korakoma stopal. Ko sta prišla v Postojno, se je mračilo in Jernej je sklenil, da bosta kar tu prenočevala.

Naslednje jutro sta spet sedela na vozu in peljala proti Notranjski. Pot je šla navzdol in končno sta dospela v dolgo vas ob cesti. Bila je Planina.

»Kmalu bova v Logatcu; tam je mitnica in sam Bog ve, kako se bova zmazala.«

»Pa kaj imajo mitničarji pri našem platnu opraviti. Še s prstom niso ganili, mati in jaz sva pa dolge ure presedela pred statvami.«

»Vedno je bilo in bo tako, le sprijazni se s tem dejstvom.«

Cesto je zapiral lesen drog. Trije mitničarji so stali pred mitnico in čakali.

»Teško si naložil danes, Jernej.«

»Platno vozim, kot po navadi, pa še sina sem vzel s sabo, da vidi Ljubljano.«

»Da vidi Ljubljano? Kaj nisi vedno pravil, da je slep?«

»Bil je slep, sedaj pa vidi. Mati božja se je prikazala na Skalnici pri Gorici, mu je vrnila vid.«

Vsi trije so se zakrohotali.

»To boš drugim pripovedoval, če te bodo hoteli poslušati in ti verjeti; nas zanima platno.«

(Dalje prihodnji torek)

da bodo prevzele vse potrebno za zagotovitev svobode posameznika, da sam ali skupaj z drugimi izpoveduje in prakticira vero ali veroizpoved po zahtevah svoje vesti.

Zastopnik Vatikana, nadškof Andrys Backis, je strnil temeljne verske svobosčine v deset točk, "ki jih zahteva izvajanje pravice do svobode vesti, vere ali prepričanja":

1. — Za starše - svobodo posredovanja svojega verskega prepričanja otrokom in to osebno ali s pomočjo skupnosti.

2. — Za vsakogar - da lahko sprejema posamezne ali v okviru skupnosti verski poduk, za katerega se je odločil.

3. — Za družine, da vsaka vzgoja spoštuje verska prepričanja otrok.

4. — Za vsako skupnost verujočih, da se lahko organizira po svojih hierarhičnih stopnjah ali drugih ustanovah, ki so ji lastne.

5. — Za vsako skupnost verujočih, da v svojih ustanovah odbirajo in vzgajajo bodoče služabnike bogoslužja in da jih lahko imenujejo in predstavljajo v skladu z objektivnimi potrebami vernikov.

6. — Za vsako skupnost verujočih, da svobodno odpira, gradi in uporablja zgradbe ali prostore za bogočastje v skladu z resničnimi potrebami svojih članov; v vsakem primeru je treba spoštovati njihov verski značaj.

7. — za vsako skupnost verujočih, da svobodno izmenjuje informacije, da tiska, dobiva in sprejema, uvaža in svobodno uporablja svete knjige in druge izdaje, ki zadevajo izpovedovanje in prakticiranje vere ali prepričanja.

8. — Za vsako skupnost verujočih, da razpolaga s svojimi sredstvi družbenega obveščanja in jih uporablja v svoje namene ter da ima v iste namene dostop tudi do drugih sredstev družbenega obveščanja!

9. — Za posameznike in skupnosti verujočih, da se lahko povezujejo in združujejo na shodih - sem sodijo tudi romanja - z enako verujočimi v svoji domovini, kakor tudi zunaj nje, to velja za vernike in odgovorne v verskih skupnostih.

10. — Za vsakega verujočega, da uživa resnično enakost z ostalimi državljanji v vseh pogledih civilnega, gospodarskega, socialnega in kulturnega življenja, ne da bi se moral bati razlikovanja.

Dunajski del konference o evropski varnosti in sodelovanju se je pričel 4. novembra 1986 in se je po prazničnih počitnicah nadaljeval 27. januarja. Že v prvem krogu so skoraj vse delegacije 35 držav, ki so podpisnice Helsinške listine, na dolgo razpravljale o svobodi, posebej še o verski svobodi.

Ta vatikanski dokument desetih točk je vsekakor bil poziv vzhodno-evropskim državam, v katerih je sicer verska svoboda ustavno zagotovljena, so pa nekatera zgoraj navedena "jamstva" dejansko ilegalna in kazniva.